

KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

DİPLOMAT

H.Əliyev

www.Diplomata-kurdi.com

№ 37 (185) 24-30 Sentyabr İlon sal 2012
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasi

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

İlham Əliyev: "Gələcəkdə erməniləri böyük təhlükələr gözləyir"

Səh. 12

Президент Барзани встретился с министром иностранных дел Италии в Риме

Səh. 14

Нечирван Барзани назвал последнее соглашение по нефти "позитивным шагом"

Səh. 10

Varılacaq yer masadır

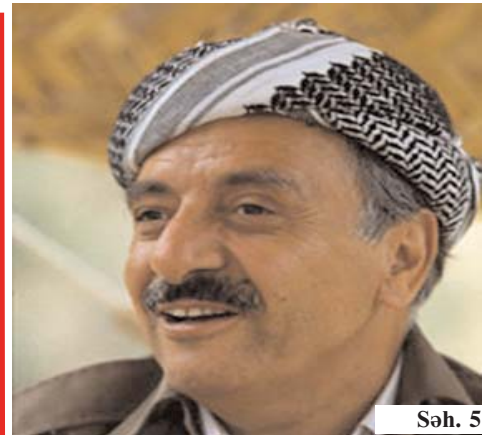
Səh. 11

Anadilde eğitim haktır

Səh. 5

Demirtaş: Kürtler ittifak gücü

Səh. 5

Doktor Ebdulrehman Qasimlo kê şehîd kir

Madeya 140 pirsgerêka sereke ye

Səh. 12

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında Kürd xalqının rolu

Səh. 7

Tovuz quşunun bəzəkli qanadlarında - ARAŞDIRMA

Səh. 3

Глава МИД Турции хочет изучить курдский

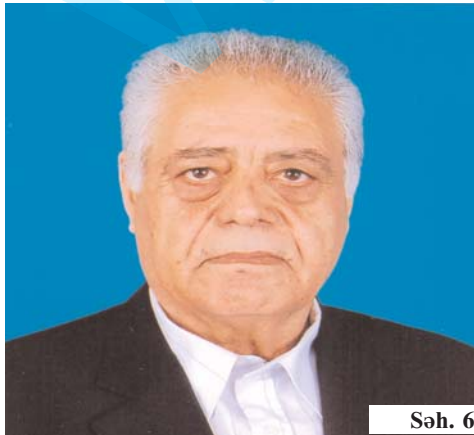
Səh. 14

Trafika hevditînên Serokwezîr berdewam e

Səh. 13

Devletsiz halklar AP'de

Səh. 10

Səh. 6

BAŞ KOMANDANIM

Səh. 6

HESRETKÊŞE TE ME, WELAT

Səh. 8-9

Vicdanınız deyəni edin, əgər o sizdə varsa!

Səh. 4

AĞA LAÇINLI BARƏDƏ XATİRƏLƏR...

Xarici siyasətlə bağlı Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllidir. ANS PRESS-in məlumatına görə, bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev diplomatik xidmət orqanları rəhbərlərinin dördüncü müşavirəsində deyib: "Bu, bizim nəinki xarici siyasətdə, ümumiyyətlə, ölkə qarşısında duran əsas məsələdir. Bildiyiniz kimi, məsələ uzun illərdir öz həllini tapmır, ədalət, beynəlxalq hüquq normaları pozulur və bu ədalətsizlik davam edir. Azərbaycan bu məsələnin həlli üçün bütün imkanlardan istifadə edir və etməlidir. Diplomatik səylər gücləndirilməlidir və gücləndirilir. Digər amillər də bu məsələnin həlli üçün öz rolunu oynamalıdır və bu istiqamətdə önəmli addımlar atılır. Əgər müstəqillik dövrünə nəzər salsaq görürük ki, bu 20 il ərzində Ermənistan ilə Azərbaycan arasındakı fərq, yəni uçurum daha da böyük olub. Növbəti illərdə bu fərq yalnız və yalnız böyüyəcək və Azərbaycanın üstünlükləri daha da görünəcək".

fərq kifayət qədər böyükdür: "Bizim iqtisadiyyat müqayisədə dərəcədə irəliyə gedibdir. Təkcə hərbi xərclərimiz Ermənistanın bütün büdcəsindən iki dəfə çoxdur. Bizim iqtisadi imkanlarımız genişlənir. İqtisadi tərəfdaşlarımızın

Ermənistan bu qələbələr qarşısında acizdir, əslində öz məğlubiyyətini etiraf edir. Çünki diplomatlar yaxşı bilirlər ki, Ermənistan da Təhlükəsizlik Şurasına üzv olmaq üçün müraciət etmişdi. Ancaq ondan sonra götür-qoy etdi və

İlham Əliyev: "Gələcəkdə erməniləri böyük təhlükələr gözləyir"

"Əgər Ermənistan rəhbərliyi danışıqlar masasında olan variantda razılıq verərsə, öz xalqının gələcəyini təmin etmiş olar"

Dövlət başçısı qeyd edib ki, münaqişənin həlli üçün diplomatik səylər davam etdirilir: "Mən məsələnin tarixi aspekti haqqında dəfələrlə fikirlərimi bildirmişəm, müvafiq göstərişlər vermişəm, o cümlədən bizim alimlərə ki, məsələnin tarixi aspektinə dair tutarlı arqumentlərlə zəngin yeni kitablar dərc edilsin. Bu istiqamətdə də işlər gedir və araşdırmalarımız, əsərlərimiz həqiqəti əks etdirir, yəni, tarixi həqiqət üzərində qurulub. Məsələnin tarixi aspekti də çox önəmlidir. Çünki uzun illər ermənilər öz lobbi qurumları vasitəsilə dünyada belə bir rəy formalaşdırmağa çalışırlar ki, Dağlıq Qarabağ qədim erməni torpağıdır və erməni xalqı əsrlər boyu bu torpaqda yaşayıb. Bunlar tamamilə yalan, təhrif edilmiş məlumatlardır. Hazırda biz bu yalanları ifşa etməklə, həqiqətləri ortaya qoymaqla, eyni zamanda, münaqişənin həlli üçün tarixi bazanı da möhkəmləndiririk. Bildiyiniz kimi, Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır. Dağlıq Qarabağın ərazisində yerləşən bütün yaşayış məntəqələrinin toponimləri Azərbaycan mənşəlidir. Nəinki Dağlıq Qarabağ, indiki Ermənistanın toponimlərinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycan mənşəlidir. Yəni, xalqımız əsrlər boyu bu torpaqda yaşamış, yaratmış və bundan sonra da bu torpaqda yaşamalığıdır. Biz bunu təmin edəcəyik".

Prezident deyib ki, bu gün Ermənistan ilə Azərbaycan arasında

sayı artmaqdadır, ixrac potensialımız artır. İqtisadiyyat artıq çoxşaxəli iqtisadiyyatdır və bu ilin altı ayının yekunları, - doqquz ayın yekunları bu yaxınlarda bəlli olacaqdır, - göstərir ki, qeyri-neft sektorunda artım on faizdən çoxdur. Yəni, biz istədiyimizə nail ola bildiyimiz. Enerji resurslarımızdan səmərəli şəkildə istifadə etməklə iqtisadiyyatımızı şaxələndirmişik və bu gün qeyri-neft iqtisadiyyatı uğurla inkişaf edir. Ermənistan isə iqtisadi cəhətdən çıxılmaz vəziyyətdədir. Xarici yardımlar, kreditlər, diasporun ianələri olmasa Ermənistan iqtisadiyyatı tamamilə çökəcək. Bu yaxınlarda onların hətta rəsmi statistik məlumatlarına görə Ermənistanın ixrac nomenklaturası bəlli oldu və orada çox gülməli ixrac məhsulları üzə çıxdı. Yəni, qurbanlar, - bəlkə bu auditoriyada bu barədə danışmaq yersiz olar, - amma bu, realıqdır. Yəni, bu ölkənin daxili resursları tükənir. İqtisadiyyat çökür. Sənaye iflic vəziyyətindədir. Demografik vəziyyət acınacaqdır. Ölkədən hər il yüz minə qədər əhali köç edir və bu proses davam edir. Bu prosesin qarşısını almaq artıq mümkün deyil, o vaxta qədər ki, Ermənistan öz qonşularına qarşı torpaq iddiasında olmağa davam edəcək".

İlham Əliyevin fikrincə, Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasında olması ona özünü gənc, dinamik, müasir, inkişafda olan ölkə kimi göstərməyə imkan verəcək: "Əlbəttə,

anladı ki, onları çox acı və biabırçı məğlubiyyət gözləyir. Çünki Azərbaycan, əlbəttə ki, daha da böyük mövqelərə malikdir. Ermənistan sakitcə bu yarışdan çəkildi. Bütün başqa yarışlardan da çəkmək zorundadır. Yəni, bizimlə rəqabət aparmaq iqtidarında deyil. Biz gücümüzü artıracağıq. Yenə də deyirəm, tarixi, hüquqi, iqtisadi amillər bizim mövqeyimizi möhkəmləndirir. Bizimlə dost olmaq istəyən ölkələrin sayı artmaqdadır. Mən bu işdə səfirliklərin rolunu yüksək qiymətləndirirəm. Çünki biz xüsusilə son bir neçə il ərzində ikitərəfli formatda, böyük irəliləyişə nail ola bildiyimiz".

Dövlət başçısı hesab edir ki, demografik vəziyyət gələcəkdə çox şeyi müəyyən edəcək: "Bu amil nədənsə o qədər də nəzərə alınmırdı. Ancaq biz görürük ki, ölkələrin imkanları da, nüfuzu da, təsir gücü də bir çox hallarda əhəldən, onun sayından asılıdır. Bizdə bu dinamika müsbətdir. Nazirlər Kabinetinin toplantısında mən bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi bildirmişəm. Biz elə etməliyik ki, Azərbaycan əhalisi daha sürətlə artsın. Əgər Ermənistan rəhbərliyində realığı dərk edən adamlar hələ ki, qalıbsa, anlamalıdırlar ki, Azərbaycan ilə qısamüddətli və uzunmüddətli rəqabətdə onları yalnız məğlubiyyət gözləyir. Hazırda əgər onlar danışıqlar masasında olan variantda razılıq verərlərsə və işğal edilmiş torpaqlardan qonşularını çıxarırlarsa, o zaman öz xalqının

gələcəyini təmin etmiş olarlar. Çünki onları gələcəkdə böyük təhlükələr gözləyir. Dünya dəyişir, bölgədə gedən proseslər sizə bəllidir. İstisna edilmir ki, vaxt gələcək və hər bir ölkə təkbaşına öz maraqlarını müdafiə etmək zorunda qalacaq. Azərbaycan buna hazırdır. Çünki onsuz da biz iyirmi il ərzində təkbaşına mübarizə aparırıq. Bəzi hallarda bizdən qat-qat böyük qüvvələr qarşısında öz maraqlarımızı təmin edirik, heç kimin qarşısından geri çəkilmirik".

"Əgər məsələni sülh yolu ilə həll etmək üçün bizə daim mesajlar göndərən tərəfdaşlar doğrudan da istəyirlər ki, bölgədə sülh olsun, Ermənistan işğal edilmiş torpaqlardan çıxmalıdır. Çünki əks təqdirdə məsələnin başqa yolla həll edilməsi istisna deyil. Biz bunu heç vaxt istisna etməmişik. Beynəlxalq hüquq bu haqqı bizə verir. Sadəcə olaraq, Azərbaycanın sülhsevər siyasəti, bölgədə gedən proseslərə artan məsuliyyəti və Azərbaycanın bölgədə artıq sabitləşdirici amil kimi çıxış etməsi bizi bu radikal addımlardan hələ ki, çəkindirir. Ona görə məsələnin tezliklə həlli hər tərəfin marağında olmalıdır", - deyərək İlham Əliyev bildirib. Onun sözlərinə görə, rəsmi Bakı məsələnin həllini, bölgədə sülh yaranmasını istəyir: "Bunu vasitəçilər də istəyir. Ancaq bununla bərabər, biz torpaqlarımızı geri istəyirik. Fərq bundan ibarətdir. Nəyin bahasına olursa-olsun, sülh olsun yanaşmasını biz qəbul etmirik. Yəni, məsələnin dondurulması mümkün deyildir. Ermənistan təbii, istəyir ki, məsələ dondurulsun, status-kvo pozulmasın, danışıqlar aparılsın, amma, necə deyirlər, heç bir nəticə əldə edilməsin. Danışıqlar prosesində bir neçə dəfə hesab edirdik ki, biz artıq razılaşmaya yaxınlaşırıq. Ermənistanın riyakar mövqeyi, yalançı vədləri imkan vermədi ki, biz razılaşmaya nail olaq. Yəni, bizim üçün sırr deyildir, Ermənistan çalışır ki, məsələni dondursun, nə qədər mümkünse məsələni uzatsın. Həmsədr ölkələrin prezidentlərinin bəyanatları bizi, əlbəttə, ruhlandırır ki, status-kvo qəbul edilməzdir, dəyişdirilməlidir. Ancaq bu bəyanatlardan sonra biz konkret addımlar gözləyirdik.

Biz nəhayət gözləyirdik ki, işğalçıya çox ciddi siqnallar verəcək ki, daha bəsdir, bu torpaqdan çıxmasın Azərbaycan məsələni başqa yolla həll edəcək". İlham Əliyevin sözlərinə görə, Ermənistan Azərbaycanın sülhə üstünlük verməsini yanlış anlayır: "Daim məsələnin sülh yolu ilə həll edilməsi prioriteti səslənəndə bu, Ermənistana yanlış mesaj göndərir ki, siz narahat olmayın, sülh yolu ilə həll olunacaqdır. Buna görə bu məsələni uzada bilərsiniz. Bu, yanlış yanaşmadır. Mən dəfələrlə bizim tərəfdaşlara bu barədə fikirlərimizi demişəm.

Biz də sülh istəyirik, amma bir daha demək istəyirəm ki, ilk növbədə, vətəndaşlarımız işğal edilmiş torpaqlara qayıtmalıdırlar. Yəni, bu məsələ bir daha demək istəyirəm ki, bizim üçün əsas məsələdir, milli məsələdir və bundan sonra da biz səylərimizi gücləndirəcəyik.

Biz düzgün yoldayırıq. Biz hər gün qələbəni yaxınlaşdırırıq. Qələbənin yaxınlaşdırılması üçün hər bir Azərbaycan vətəndaşı, xüsusilə diplomatik fəaliyyətlə məşğul olanlar hər gün fəal çalışmalıdırlar". anspress.com

İlham Əliyev FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatının açılışında olub

Dünyaca məşhur müğənni Jenifer Lopez Tofiq Bəhramov adına stadionda çempionatın rəsmi açılış mərasimində çıxış edib. Bakıda, Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda futbol üzrə "FIFA U-17 qadınlararası dünya çempionatı Azərbaycan-2012"nin təntənəli açılış mərasimi keçirilib. Açılış mərasimində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və FIFA-nın prezidenti Yozer Blatter fəxri qonaq qismində iştirak ediblər.

Açılış mərasimində dünya şöhrətli "Cirque du Soleil" sirkisi xüsusi olaraq bu mundial üçün hazırladığı proqramla çıxış edib. Akrobatlar, rəqqaslar və bu şouda iştirak edən yerli könüllülər öz çıxışlarında Azərbaycanın qədim ənənələrinə uyğun olaraq onun idman, futbol və

həmçinin mədəni komponentlərini nümayiş etdiriblər. Bu kompozisiya xüsusi bəstələnib və özündə Azərbaycan milli musiqi ənənələrini və məhz "Cirque du Soleil" tamaşalarına xarakterik olan musiqinin müşayiəti altında keçib. Sonra dünya şöhrətli müğənni Cennifer Lopez möhtəşəm ifası azarkeşlərin bayram əhval-ruhiyyəsini daha da artırır. Daha sonra Azərbaycanın və Kolumbiyanın 17 yaşlı qadınlardan ibarət milli komandaları yaşıl meydana daxil olublar. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və FIFA-nın prezidenti Yozer Blatter komandalının oyunçularını, hakimləri təbrik edərək onlara uğurlar arzuladılar. Kolumbiyanın və Azərbaycanın dövlət himnləri səsləndirildikdən sonra qarşılaşma başlanıb.

Mehriban Əliyeva "COMMONIST" sərgisinin açılışında iştirak edib "YARAT!" Müasir İncəsənət Məkanında multikulturalizm mövzusunda həsr olunmuş sərgi açılıb

"YARAT!" Müasir İncəsənət Məkanında "COMMONIST" layihəsi çərçivəsində multikulturalizm mövzusunda həsr olunmuş sərgi açılıb. Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva açılış mərasimində iştirak ediblər.

Sərgidə həyəcanlandırıcı mövzuya tamamilə müxtəlif baxışlarını əks etdirən 19 rəsmin işi nümayiş olunur. Layihənin "COMMONIST" adı hər hansı siyasətdən çox, daha geniş, universal mənaya çağırışdır. "COMMONIST" sağ və ya sol baxışlara malik vətəndaş deyil, insan birgə yaşayışının dəyişən qaydaları ilə barışmaq məcburiyyətində olan vətəndaşdır. O, öz mülahizələrində ümumbəşəri dəyərləri rəhbər tutur.

Multikulturalizm yeni və çox sürətlə inkişaf edən hadisə kimi açıq həyəcədən və inadkar imtinadan tutmuş utancaq ümidə qədər son dərəcə ziddiyyətli reaksiyaya səbəb olur.

Multikulturalizm əsasən siyasətçilər, sosioloqlar, filosoflar və yazıçılar tərəfindən yüzlərlə təriflər verilib. "YARAT!" Müasir İncəsənət Məkanı hər kəsə təsir edən böyük və birmənalı olmayan fenomenin bədii interpretasiyasını təqdim edir. Müəlliflərin hər biri multikulturalizmə öz şəxsi tərifini - bəzən müsbət və ya mənfi, lakin əksər halda böyük sual işarəsini təklif

edirlər.

Tədbirdə "YARAT!" qeyri-kommersiya təşkilatının təsisçisi Aida Mahmudova çıxış edərək layihə barədə məlumat verib. O, Azərbaycanın müasir incəsənətinin gözəl gələcəyinə inamını ifadə edib. Aida Mahmudova sərginin Sitarə İbrahimova və İsfar Sarabskinin birgə hazırladığı "Hüdüd" video musiqi performansını ilə açıldığını nəzərə çatdırıb.

Sərgi ilə yaxından tanış olan Mehriban xanım Əliyevaya buradakı bənzərsiz sənət nümunələri haqqında ətraflı məlumat verilib. Layihənin iştirakçıları həm gənclər, həm də artıq tanınmış rəssamlardan ibarətdir: Afət Bağırova, Aida Mahmudova, Əli Həsənov, Cemal Səttar, Faiq Əhməd, Fəxriyyə Məmmədova, Fərid Rəsulov, İlkin Hüseynov, Leyla Əliyeva, Mahmud Rüstəmov, Məmməd Rəşidov, Niyaz Nəcəfov, Orxan Hüseynov, Pərviz

Cəfərov, Rəşad Babayev, Sitarə İbrahimova, Tərlan Qorçu, Vüsal Rəhim.

2011-ci ildə Aida Mahmudova tərəfindən əsas qoyulmuş "YARAT!" müasir Azərbaycan incəsənətinin təbliği və inkişafı ilə məşğuldur. "YARAT!"ın qarşısına qoyduğu məqsəd və tapşırıqlar həm rəssamlığa yenidən başlayan, həm də formalaşmış rəssamlar üçün professional yaradıcılıq platformasının yaradılmasından ibarətdir. Azərbaycanın dövlət və hökumət nümayəndələrinin, tanınmış sənət adamlarının, ziyalıların iştirak etdiyi sərgi böyük maraq doğurub.

Sonda bütün tədbir iştirakçılarına minnətdarlığını bildiren "YARAT!" qeyri-kommersiya təşkilatının təsisçisi Aida Mahmudova üzərində rəhbərlik etdiyi təşkilatın adı yazılmış tortu kəsib. Sərgi oktyabrın 22-dək davam edəcək. anspress.com

Tovuz quşunun bəzəkli qanadlarında - ARAŞDIRMA

Yezidilik bəşəriyyətin din və mədəniyyət hadisəsi kimi

(Əvvəli ötən sayımızda)

Ölmüş şəxs yezidi şeyxi tərəfindən yuyulur. Ölünün ağzına, qulaqlarına, gözlərinə və ürək nahiyəsinə Şeyx Adiyin türbəsinin torpağından gətirilmiş pəlçiq sürtülür, qolları çarpaz vəziyyətdə, bası şərq istiqamətində torpağa basdırılır. İslamda və bir sıra digər dinlərdə olduğu kimi, ölümün 3, 7, 40 və il tamamında xatırlama mərasimləri təşkil edilir. Hüzür mərasimlərində

de ki, mən Ezidiyəm (yezidiyəm). Şeyxim isə Şeyx Adiydir."

Yezidilərin müqəddəs kitabı-

yoxsullara yeməklər və sədəqə paylanır. Ölümündən sonra bir dindarın və ya bir igid cavanın mərhumla bağlı olan yuxusunun şərhini əsasında bu ölünün ruhunun yenidən doğulması məsələsi şərh edilir. Ölü basdırıldıqdan sonra məzar başında ölüyə xitab olaraq etdikləri təlqin duası İslamda oxşasa da məzmunu fərqlidir. Təlqin duası: "Ey ölü adam! Gələcəkdə üzərinə Münkər və Nənkər mələkləri! Sənə soruşacaqlar: hansı dindənsən? Sən,

na görə Şənbə günü istirahət gündür. Yəhudilikdə də bu cürdür. Dörd dini bayramları var:

1.Qucaqla-i Sal (Yeni il) bayramı. Bu bayram Aprel ayının ilk çərşənbə günü qeyd olunur. Bu gün mələklərin gecə boyunca bərəkət payladığına inanılır. Yezidilərin yaşadıkları hər bir kənddə qeyd olunan bu bayrama hazırlıq ailə məzarlarını ziyarət etməklə başlanır və qəbirilər üzərinə yoldan keçənlərin yeməsi üçün, içində kişmiş,

yumurta, quru əncir və müxtəlif kökəllər olan nimçələr qoyulur. Eyni adət Novruz bayramında da həyata keçirilir.

2.Yaz bayramı (Çesna Havini). İyulun 18 ilə 21-i arasında İraqın Lalis bölgəsində qeyd olunan bu bayrama "Şeyx Adiy" bayramı və ya "Qırx gün" bayramı deyilir. Bu bayram yaz orucunun tamamlandığı gündə başlanır.

3.Camaat bayramı. Şeyx Adiyin bir araya gətirdiyi insanların xatirəsinə 6-13

oktyabr tarixləri arasında qeyd olunan bu bayrama qatılmaq Yezidi inancına görə həcc sayılır və qeyd etdiyimiz kimi, hər Yezidi üçün bir vacib borcudur.

4.Doğum bayramı. Ənənəvi şəkildə 21 Martda qeyd olunan Novruz bayramı dini

şəhvətli, acgöz, kinli təbiətinin, bir sözlə, bütün eqosunun simvolu kimi tanıyır və təqdir etmirlər.

Yezidilər insanın təbiət etibarını ilə həm də heyvani olduğunu düşünür. Halbuki, Allah insana Öz ruhundan üfləmiş və onu ən gözəl şəkildə yaratmışdır. Başqa dinlərin mənsublarına bir sıra digər məqamlar da ziddiyyətli kimi görünə bilər. Amma yezidilər hər bir məqamı geniş izah etmədən və isbatla yetirməyə cəht göstərmədən öz inamlarında qalırlar. Həyatda bir çox hisslər sözlə ifadə oluna bilmir.

Yezidilər heç bunu ifadə və ısrarla təsdiq etməyə çalışmırlar da. İnanclarına etibarlıq baxımdan bir çox dinlərin mənsubundan daha qətiyyətlidirlər. Onların dini qardaşlığı həyatda qalma və qüdrətlənmə baxımından öz gücünə görə yalnız yəhudiliklə müqayisə oluna bilər. Əsas aparıcı dinlərin ən üstün cəhətlərini özündə ehtifa etsə də, yezidilik digər dinlərdə də örnək ola biləcək fərqli keyfiyyətlərə malikdir. Bu keyfiyyətlərdən ən başlıcası onların din qardaşlığına sədəqət və xidmətkar olmaları sayıla bilər. Hansı dinə etiqad etmələrindən daha əsas insanların ilk növbədə məhz inancını olmasındır. Sayından, ictimai və dini mövqeyindən asılı olmadan yezidilər bəşər düşüncəsinin fəlsəfi qatına öz töhvəsini verə bilməmişdir.

AĞA LAÇINLI BARƏDƏ XATİRƏLƏR...

Bakıda, Köhnə Günəşlidə, şair Ağa Laçının iş otağında mənəm, mərhum şairin övladları Oqtay Qorçudu, Azər Qaraçənli, Naringüldü, bir də onların ağbirçək anasıdır. O biri övladlar – yazıçı Fəxri Uğurlu və Sayal söhbətdə yoxdular. Oqtay öncə anasını tanıdır: "Anam doğulanda qonşuda Gülzar adlı bir qadın varmış, deyib, ona mənim adımı qoyun. Elə də eləyiblər. Amma həmin vaxt artıq anamın nənəsi – Xatın nənə gedib sənəddə anamın adını Mələk yazdırıbmış. Xatın nənə qayıdandan sonra məsələni eşidir, deyir ki, daha o qadının xətrinə dəymək olmaz, qoy elə adı Gülzar olsun. Beləcə, anamın adı sənəddə Mələk, əslində isə Gülzar olur".

Gülzar xala 45 il əvvəl xatirələrindən xırda epizodlar danışır. 1967-ci ilmiş, Ağa müəllim 27 yaşında, Gülzar xala 19 yaşında. Bir-birinə qoşulub Bakıya, ordan da Moskvaya gedirlər – onda Ağa müəllim artıq Moskvada Qorki adına Ədəbiyyat İnstitutunda oxuyurdu.

- Necə rastlaşdınız? Ağa müəllim Laçının Oğuldərə kəndində doğulub, siz Ağdamın Çullu kəndində...

- Dədə-babamız yayı Laçın tərəflərdə yaylaqlayıb, qışı Ağdamın Çullu kəndinə qayıdıb. Oğuldərədə bir Çullu yurdu da vardı. Babalarımız bir-biriləriylə dost olublar.

Gülzar xala bu təzə ailəyə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin o zamankı sədri Mirzə İbrahimovun kömək durduğunu deyir və bütün söhbət boyu, bəlkə kiməsə qərribə görünər, Mirzə müəllimin adı yalnız xeyirxah yardımçı kimi keçir.

- Mirzə müəllim bu ailə üçün hardan və necə peyda olmuşdu?

- Ağanın qohumlarından biri Mirzə müəllimin qayınatasıyla dostuydu, o tapşırırmışdı. Ağanı "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetinə də işə Mirzə müəllim götürmüşdü, demişdi, oğul, nə qədər mən varam, sənə dayaq olacam. Allah rəhmət eləsin! Hələ Ağa subay olanda, cəmi 2 ay ərzində ona 2-ci mikrorayondan 2 otaqlı ev veriblər. Yazıçılardan biri şikayət eləyib. Ağa da evin açarını götürüb, aparıb qoyub Mirzə müəllimin stolunun üstə ki, həm istəmirəm kimə bu evə görə sizin adınızı səs-küyə salsın, həm də ümumiyyətlə söz-söhbətli ev istəmirəm. Mirzə müəllim deyib ki, darıxma, hələlik kirayədə yaşa, sənə başqa ev verəcəm. Dörd ay keçmədi, Yazıçılar Birliyindən Ağaya 7-ci mikrorayonda 2 otaqlı başqa ev verildi. Onda artıq biz ailə qurmuşduq. Mirzə müəllim demişdi imkan düşəndə daha yaxşı evə köçəcəksiz. "Təzə Bazar"ın yanında yazıçılar üçün bir bina tikilməli idi. O iş pozuldu, 15-16 il biz 7-ci mikrorayonda yaşadığımız.

O ara Mirzə İbrahimovu Yazıçılar Birliyində sədrlikdən çıxardılar. Onı Ağa narahat oldu ki, neyniyəcəyik. Bir dəfə küçədə rastlaşdı. Mirzə müəllim deyib ki, narahat olma, Allah var, rəhmi çoxdu, sənə daha yaxşı yerdə ev verdirəcəm. Doğrudan da bir az sonra təzədən Mirzə müəllimi sədrliyə qaytardılar və Köhnə Günəşlidəki 5 otaqlı bu mənzili aldıq. Bu günəcən burdayıq.

- Ömür necə keçdi?

- Çox çətin. Ehtiyac içində yaşadığımız. Hər şeyin səbəbi onun düzlüyündəydi. İndi də düşünürəm, dünyada onun

qədər düz adam nə olub, nə də olasıdır... İnsan da o qədər düz olarmı? Həmişə ümidlə yaşadığımız, ömür bitdi, amma əli bir məqama çatmadı.

- Düz adam deyəndə nəyi nəzərdə tutursuz, harada, necə düz idi?

- Nəse alsın-versin, belə işləri yoxudu. Nəfsi tox adamıdır. 7-ci mikrorayonda qalırdıq, həyətdə balaca bağça vardı, uşaqlarla orda oturmuşduq. Günortaya yaxın olardı. Ağa evdən çıxıb avtobus dayanacağına gedirdi. Baxdım ki, durub ora-bura boylanır. Axşam evə gələndə soruşdu, səsimi eşitdin? Dedim yox. Dedi pul tapmışdım – yadımdan çıxıb, 3 rubl idi, yoxsa 5 rubl, rəngləri oxşarıdı – çağırıb yiyəsini arayırdım...

"Bilik" Cəmiyyətinin xəttiylə rayonlara gedirdi, müxtəlif adamlarla görüşürdü, bəzən sifarişlər alırdı, amma imtina eləyirdi. Deyirdim kimdənə bir əsər yaz, bir az pul qazan. Deyirdi pul qazanmağa qalsaydı, Kosiginin qızına yaxınlaşıb özümü tapşırdardım. Moskvada SSRİ Nazirlər Sovetinin o zamankı sədri Kosiginin qızıyla birgə oxumuşdular. Belə yaşadı. Elə bildirdi düzlüklə hər şey yaxşı olacaq.

- Ağa müəllimin ömrünün, yaradıcılığının böyük bir hissəsi sovet dövrünə düşüb. Partiyaya, Leninə nəse yazmışdı?

Azər Qaraçənli:

Heç vaxt yazmayıb. Yalnız lap cavanlığında bircə dəne, belə deyək, ideoloji şeiri olub. "Avrora"dən top atıldı" – belə adlanır, vəssalam. Deyəsən, o şeiri ilk kitabının çıxması üçün yazıb. Eyni zamanda həтта o şeirin də axırını antisovet bir şeyə çevirib. Atam Kommunist Partiyasına da heç vaxt üzv

olmayıb.

- Yaradıcılıq xüsusiyyətlərindən danışsaq, necə yazırdı?

Gülzar xala:

- Harda gəldi yaza bilirdi. Uşaqlar balaca olanda dizinin üstə də yazırdı.

- Övladları barədə...

- Uşaqları məndən çox istəyirdi. Qızları xüsusilə.

- Yazdıqlarını oxuyurdunuz, izləyirdizmi sevgi şeirini sizə yazdı, ya kimə yazdı deyər?

də göründüyü kimi oxumuş adam olub. Atamın atası Əliqəmə kişi kəndli olub, amma atamın bir əmisi – Əhməd əmi həkim olub, Ağdamda səhiyyə şöbəsinin müdiri işləyib, başqa bir əmisi – Heydər əmi isə diş həkimi olub, polkovnik rütbəsi də varmış. Mirzə Əlinin qardaşı Müseyib İlyasov Şuşa Müəllimlər Seminariyasını yaradanlardan biri və seminariyanın ilk direktoru olub. Onların bir başqa qardaşı Molla Zülfüqar Göyçə mahalının qazısı olub. Hər ikisi 37-ci ildə repressiyaya məruz qalıb. Demək istəyirəm ki, nəslimizin istiqaməti oxumağa, elmə olub. Atam Moskvada əsgərlik çəkə-çəkə Qorki adına Ədəbiyyat İnstitutuna, nəşriyyatlara, qəzet redaksiyalarına gedirmiş. Bir dəfə komandir atamın şeirlərini əsgər sırasının qarşısında yandırılmış. SSRİ Müdafiə Nazirliyinin "Krasnaya Zvezda" qəzetində şeirləri dərc olunanından sonra hərbi hissədə atama münasibət dəyişib. Əsgərliyini bitirməyə 3 ay qalmış atam Qorki adına Moskva Ədəbiyyat İnstitutuna daxil olub. Bəzi maddi sıxıntıları çıxmaqla, atamın arzularının bir çoxu həyata keçib – heç birimiz baş kəsməklə məşğul deyilik, heç birimiz heç kəsə pislik eləmirik. Mən orta məktəbi bitirəndə çoxları, lap elə qohum-əqrəba da deyirdi ki, onu hüquq fakültəsinə qoy. Fəxri şərqşünaslıqda, Oqtay filologiyada oxuyurdun onda. Məni də prokuror görmək istəyirdilər. Atam mənə bunu istəmədiyini dedi, heç mənim də meylim yoxudu... Başqa fakültəni seçdim, psixoloq ixtisasına yiyələndim. Biz hamımız – 3 qardaş 2 bacı Bakı Dövlət Universitetini qurtarmışıq. Atam övladlarından birinin universitetdə müəllim qalmasını arzulayırdı. Gəndən baxıb haqqımızda universitet müəlliminin uşaqları kimi düşünən insanlar bizim necə maddi sıxıntı çəkdiyimizi heç ağıllarına da gətirməzlər. Bəlkə bizi universitet müəllimi olmaqdan uzaqlaşdıran bir cəhət də buydu – misal üçün, mənim maaşım-qonorarım stajlı bir universitet müəllimi olan atamın maaşından çox olurdu.

- Hamının yazan olduğu evdə ədəbi, yaxud ictimai baxımdan hər hansı mübahisə, polemika olurdu?

Azər (gülümsünür):
- Hə, anamı çıxmaqla hamı nəse yazır. Adətən, Fəxri və Oqtayla polemika olurdu. Hər dəndə Naringüllə.
Oqtay:
- Sovet ədəbiyyatı haqda polemika olurdu. Təbii ki, mən sovet ədəbiyyatının məşhur təmsilçilərinə ağız büzəndə atam onlardan elə misralar tapıb deyirdi, istər-istəməz razılaşmalı olurduq.
- İdeal bildiyi bir klassik və ya müasir yazıçı, şair varmı?

Azər:
- Təbiətə bağlılığı, səmiyyəyə yüksək qiymət verməyi, sadəliyi və həmin sadəlikdə daxilən mürəkkəbliyi yazıçı Lev Tol-

stoyu ona çox sevdirmişdi. Tolstoyun eynən kəndçiliyi, təbii ələmlə harmoniyada yaşaması, bir də, əlbəttə, işıqlı olması atamda ona dərin hörmət oyatmışdı. Biz ailədə həmişə atamızı qayğılı görmüşük. Ancaq əksəriyyət onu deyib-gülən, nikbin insan kimi tanıyır. Tolstoyda da həmin nikbinlik var. Tolstoyun əsərlərində duyulan kənd, torpaq ətri, mığmığa vızılıtsı, cırcırma cırcıltısı, qarışıqların düzümü atam üçün yəqin daha cəlbediciydi. Məsələn, bir də görürdün evdə hardansa qarışqa topaları peyda oldu. Atam o yuvaların ağzına çörək qırıqları düzürdü. Atamdan sonra qarışıqlar yığışib getdi.

Küçədə, həyətdə də heç vaxt qoymurdu qarışıqları tapdayaq. Qarşımıza torpaq yol çıxırdısa, atam həmişə torpaq yolla gedirdi. Qarşımıza çıxan hər otu, bitkini göstərirdi nəsə danışırı, tanıdırı – o ot kənddə bitir, bu ot bitmir. Dəfələrlə yanaşı gedəndə qəfil qolumuzdan tutub saxlayıb: "Qarışqanı tapdama..."

Gülzar xala:
- Evdə də qoymurdu qarışqa yuvasına dərman qoymağa. Naringül Bakı Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsini bitirib, Ağa müəllimin həm də tələbəsi olub. Naringül atasıyla Yessentuki səfərini xatırlayır:
- Şəhərdə bir daş vardı, pyedestala oxşayırdı. Çıxdı həmin daşın üstə, özünə heykələ oxşadıb dedi şəklimi çək. Deyirdi dost-tanışa göstərəcəm ki, Yessentikidə mənə heykəl qoyublar. Çox söhbətçilidi, yaddaşı itiydi, hər şeyi detallarına qədər xatırlaya bilirdi.
- Ölüm onunçun nə idi? Bu mövzuda danışdırmı?

- Məncə, son illərdə öləcəyini duymuşdu və daxilən ölümə tam hazırlaşmışdı. Axır illərdə ibadətə məşğuldu, ancaq heç vaxt – bircə dəfə ehtiyatla fikrimi soruşmağımı çıxsaq – mənə nəse tələfin eləmədi, belə xasiyyəti yoxudu.

Azər:
- Uşaqlıq dövrünə düşən kitabların çoxunu yazıb cırıqlamışım. Həmişə deyirdi ki, özüm almırdım əlinizdən ki, kitab meyliniz zorla yox, beləcə sərbəst şəkildə yaransın. Atam universitet müəllimi idi, Moskvada təhsil almışdı, Bakıda yaşayırdı, amma həmişə bir kənd adamı kimi qaldı. Təbii ki, kənddən Bakıya, ya Moskvaya gedəndə ayaqqabısının ipinə bir ot ilişmişdisə, həmin ot özü sürüşüb düşməyəne qədər ona dəyməzdi...
Heç vaxt söz bitmir, söhbət qurtarmır, həmişə zaman sona çatır. Ağa müəllimin ölümünün ilk gördüyü Azər olub. 2007-ci ilin 25 noyabrında Ağa müəllimin otağına gedir, yataqda uzanmış atasının üzündəki qərribə təbəssümə baxıb geri qayıdır, oyatmağa qıymır. Sonradan başa düşür ki, bu, ölüm təbəssümüdür... "O dünyaya, o dünyaya qaldı mənimki" – Ağa Laçının son şeirlərindəndi.
Həmin təbəssümü onun üzündən daha heç kəs heç vaxt silə bilməyəcəkdi.

Qurban YAQUBOĞLU
"Gündəlik Teleqraf" qəzeti,
20 sentyabr 2012-ci il

**Xosrov Həsən
Heydəri**

Doktor Əbdülrəhman Qasım-
lı, 1930-cu ildə İran Kürdüstanı-
nın Urmıya şəhərində dünyaya
göz açmışdı. İbtidai təhsilini Ur-
miyada, orta təhsilini Tehranda
alan Qasımlı, 1948-ci ildə ali
təhsil almaq üçün öv-
vələ Parisə gedir.
Ancaq orada heç nə
edə bilməyən Ə. Qa-
sımlı Çexoslovakiyaya
gedərək, Praqa univer-
sitətinin Bilim və İcti-
mai-siyasi fakültəsinə
qəbul olur. 1952-ci ildə
universiteti müvəf-
fəqiyyətlə bitirən Qa-
sımlı vətəni Kürdüsta-
na qayıdır. İran
Kürdüstanının azadlığı
uğrunda beş illik inqilabi
mübarizəsini davam
etdirdikdən sonra
yenidən Çexoslovakiya-
ya qayıtmalı olur və
1962-ci ildə Praqa uni-
versitetində İqtisadiyyat
elmləri üzrə elmlər doktoru
adını alır. O, 1970-ci ilə qədər
Praqa universitetində Sosializm
və Kapitalizm iqtisadiyyatından
tələbələrə mühazirələr oxuyur.

- Dr.Ebdulrehman Qasimlo
di sala 1930-an li Kurdistana
İranê,li bajarê Urmîyê de
dinê.Xwendina xwe ya destpêkî
û navendî li Urmîyê û Têhranê
bi dawî dîne,sala1948-an- ji bo

xwendina bilind diçe Parisê ji
wuir ji diçe Çexoslovakiyayê û li
Ûnivêrsîtêya Pragê,beşa
Zanîsta Civakî û Siyasî
dixwîne. Qasimlo sala 1954-an
vedigere Kurdistanê û piştî pênc
salên xebat û tekoşînê car din
diçe Çexoslovakiyayê. Di
sala1962-an de li Ûnivêrsîtêta

Əbdülrəhman Qasımlını kim şəhid etdi

Hər zaman olduğu kimi o, bu il-
lərdə də Kürdüstanın azadlıq
mübarizəsini davam etdirirdi.

Həmin dövrdə İranda baş ve-
rən ictimai-siyasi hadisələr, dok-
tor Qasımlının Kürdüstana qayıt-
masına səbəb olur. Ancaq sonra-
dan İran Kürdüstanında baş verən
ictimai-siyasi hadisələrin çox qarış-
ması, Əbdülrəhman Qasımlını
1976-cı ildə Parisə qayıtmağa
məcbur edir. O, Fransaya qayıt-
dıqdan sonra, Sorbon universite-
tində Kürd dili və ədəbiyyatı şö-
bəsində çalışmağa başlayır.

Şahın qaçışı və İran İslam in-
qilabının baş verməsi zamanı, yə-
ni 1979-cu ildə yenidən
Kürdüstana qayıtmalı olur və şə-
hid olan günə qədər Kürdüstan
dağlarında köhnəpərəst İran rejii-

Pragê li ser Aboriya sosializm û
aboriya kapitalizmê dersan
dide. Her di vê salê de ji bo
rêxistin û geşkirina xebata gellê
kurd li Kurdistana İranê,vedigere
Kurdistanê.Dr.Ebdul-

minə qarşı mübarizə aparır.

Doktor Qasımlı 1945-ci ildə
siyasi mübarizəyə başlayır. Bir
neçə ildən sonra onun rəhbərliyi
altında Urmiyada Kürd Demokra-
tik Gənclər Birliyinin təşkilatını
yaradırlar. 1970-ci ildə İnqilabi
mübarizəni gücləndirmək məq-
sədilə, bir neçə dostları ilə yeni
partiyanın nizamnamə və proqramı-
nı, strategiyasını və taktikasını
hazırlayır və yeni partiya-İran
Kürdüstan Demokratik Partiyası
yaradır. Doktor Qasımlı 1973-cü
ildə İKDP-nın III konqresində

partiyanın katibi seçilir. Həmin
gündən, şəhid olan günə qədər
Qasımlı bütün qurultaylarda par-
tiyanın Mərkəzi Komitəsinin ka-
tibi seçilib. Doktor Əbdülrəhman
Qasımlı çıxışlarının birində belə

Doktor Ebdulrehman Qasimlo kê şehîd kir

est islamî tédikoşe.Dr.
Qasimlo di sala 1945-
an de dest bi xebata
sîyasî dike.Paş çend
sala li Urmîyê bi
serokatî û xebata wî
Yekitîya Xortên
Dêmoqrata ên Kurdis-
tanê de dameziran-
dinê. Di sala 1970-
an de ji bo pêşxistina
xebatê bi çend
hevalên xwe ra pro-
qram û destur û
niqtên giringîyên
stratêjî û taktîkên
P.D.K.Î.-ê amade
kirin.Dr Qasimlo di

sala 1973-an,di III -îna Kongra
P.D.K.Î.-ê de ji bo sekreterîya
partiyê de hilbijartin.Ji wê salê
heta ŞEHİDBUNA xwe,
Qasimlo di hemû kongirên
partiyê de ji bo endametîya
Komîta Navendî ya partiyê û
paşê jî ji bo sekreterîya partiyê
tê hilbijartin.

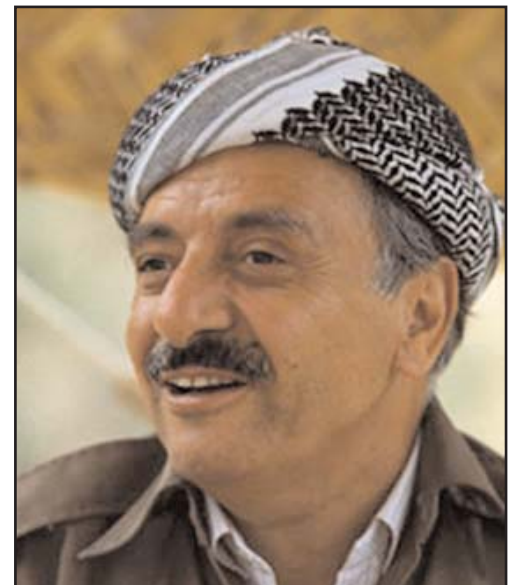

deyirdi:

"- Azadlıq uğrunda mübarizə
aparan xalq o azadlığın qiymətini
de verməlidir. Heç bir millət
zəhmətsiz, mübarizəsiz, fədakar-
sız, övladlarını qurban vermədən
azadlığa çatmayıbdır. Kürd xalqı
da tarixdən bilir ki, azadlıq fəda-
karlıq istəyir. Mübarizə aparan
xalq, özünü müdafiə etməyi, bil-
məlidir. Bizim şəhidlərin karvanı
uzundur. Bundan belə şəhid kar-
vanlarımız daha da uzanacaq.
Tarixdən biz də öyrənmişik ki,
vətənpərvərlər özlərini şəhid
edəndə şəhidlər üçün yas saxla-
mayaq, onları yad edərək, vətən
uğrunda ölənlərimiz var deyə se-
vinək. Biz qərar vermişik ki, an-
caq və ancaq onların yolunu da-
vam edək ki, onların ruhu qarşı-
sında utanmayaq. Mübarizələrimiz
kimi inqilabi mübarizəni davam
etdirin. Heç bir çətinlik və pro-
blemlərdən qorxmayın. Heç bir

çətinliyə görə geri çəkilməyin.
Bizim mübarizəmiz haqq yolun-
da, xalqımızın azadlığı uğrunda
olan mübarizədir. Gələcək gün
üçün aparılacaq mübarizə hər kə-
sin əməyi sayəsində olmalıdır.
Biz çalışmalıyıq ki, bu mübarizə-
də itkilərimiz, şəhidlərimiz az ol-
sun". 13 iyul 1989-cu ildə Kürd
xalqının böyük oğlu, inqilabçı,
İKDP-nın yaradıcısı və rəhbəri
Doktor Əbdülrəhman Qasımlı və
Mərkəzi Komitənin, eləcə də
İKDP-nın xarici Əlaqələr şöbə-
sinin rəhbəri Abdulla Qadiri
Vyanada kürd xalqının düşmənləri,
İran İslam Respublikasının
əks kəşfiyati tərəfindən terrorca-
sına şəhid edildilər. Şəhidlər xalqın
şərəfidir, millət şəhidləri ilə
ucalır,yüksəlir.Şəhid hər zaman
xalqının şərəfli günlərini xatırla-
dır. Əbdylrəhman Qasımlı və
Abdulla Qadiri kürd xalqının
qəlbində əbədi yaşayacaqlar.

Dr.Ebdulrehman
Qasimlo di
hevpeyvîneke xwe de
weha digot:" Gelê ku
ji bo azadîyê bitêkoşe,
divê bihayê wê
azadîyê jî bike. Tu
millet bê zehmetî û
tekoşîn, bê
fedekarî,bêyî qûrban
kirina lawên
xwe, negîhîştîye
azadîyê.Gelê kurd jî ji
mêje dizane ku azadî:
fedakarî
dixwaze,xweparastin
dixwaze. Karwanên
şehîdên me dirêje wî
hin dirêjtir jî bibe. Lê me ji vêje
biryara xwe daye ku em di rojên
şehîd bûna şehîdên xwe de, di
rojên biranînên wan
de,negirîn.Me biryar daye ku bi
tedê û bi tenê riya wan
bidomînin ku li pêş çav û birên
wan şermezar nebin. Weke wan
xebata xwe bidin serî. Jî çi

nexwaşî û problêman netirsîn,
xwe ji çi zehmetîyan nedin
paş.Xebata me,xebateke bi heq
e; xebata azadîya milletekî ye.
Xebateke ji bo paşeroja nîfşên
din.Eger nîfşê me wezîfa xwe bi
çakî,bicîh bîne,em ê piştrast
bibin ku nîfşên bên, wê bê
şehîdbin." Xosrov Həsən

Nəriman
Əyyub

BAŞ KOMANDANIM

Qeyrətine qurban olsun Balayan,
Zori kimi Serj kimi bevicdan.
Ramili buraxdın, yandı Sərkisyan,
İki yüz il yaşa, Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

Ramil ki gələndə Azərbaycana,
Sənə heyran oldu nə qədər ana.
Zorilər qaldılar çox yana-yana,
İki yüz il yaşa, Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

Uç rəngli bayraqı qaldırdın göyə,
Erməni məhf olsun! Sən deyə-deyə.
İgidliyin xalqa oldu hədiyyə,
İki yüz il yaşa, Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

Çox şükür qütbətdə yaxşı qalıbdır,
Xalqının qəlbində O ucalıbdır.
Doğma xalqı üçün zəfər çalıbdır,
Sən də zəfər çaldın, Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

İradən, İlhamın gətirdi Onu,
Sevindirdin Vətənimdə milyonu.
Prezidentimiz ol ta ömrün sonu,
İki yüz il yaşa, Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

Bu igidlik qalıb Heydər atadan,
O da xalqı üçün bağışladı can.
Baxdı O Dahiyyə, yandı Sərkisyan,
İki yaz il yaşa, Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

Gözün aydın olsun, Azərbaycanım,
Ay mənim şöhrət, ay mənim şanımlı,
Səninlə fəxr edir Milli Nərimanım,
İki yüz il yaşa Baş Komandanım,
Səninlə fəxr etsin Azərbaycanım.

GÖZƏL DAĞLAR

Yenə çiskinlidir o gözəl dağlar,
Qarı ilə boran təntidir onu.
Buzlaşmış axamırr sərin bulaqlar,
Qayalar dəyişib o qara donu.

Qartal qayalarda görünür hələ,
Qayaların başı ağappaq duman.
Yamaclar gözləyir yaşıl yaz gələ,
Gözəlləşir onda yaz gələn zaman.

Daraşır güneyə qoyun sürüsü,
Çoban tütəyini çalır astaca.
Çəpişə dov gəlir təkə irisi,
Təkəlik eyləyir olsa da qoca.

Minir at belinə özünə güvənən,
Çapır kəhər atı belədən-bele.
Qəhrəman kimdir hər ovdan dönen,
İgidlik lazımdır daimi elə.

Uzaqdan baxıram Murov görünür,
Təəssüf ki, mən ora gedə bilmirəm.
Görürəm başında duman sürünür,
Baxıb qəmlənirəm deyə gülmürəm.

Necə gülüm, gəzdiyim o dağ-dərə,
Mənim ata yurdum, oylaqlarımdı.
Gedərdim Qoçdaşa, o Sarıyerə,
Qoyun otardıgım yaylaqlarımdı.

İndi həsrət ilə uzaqdan baxır,
Köksümü ötürüb, qəhərlənirəm.

Baxdıqca gözümdən qanlı yaş axır,
Qaralır sifətim, sanki kömürəm.

Qurtar bu əzabdan məni əskərim,
Ali baş komandan əmr verəndə.
Ümidi itirmə, Allaha kərim,
Əlimə silahı alaram mən də.

"Ümid sənə qalıb" dedi Qabilim,
Rəhmətliyin sözü bir həqiqətdir.
Bu şüarı saxla hər ayım, ilim,
Yurd yağışa qalsa, böyük töhmətdir.

QAR YAĞIR, ŞAXTADIR

Qar yağır, şaxtadır, soyuqdur bu gün,
Allahın qəzəbi tutubdur yaman.
On dərəcə şaxta bürüyüb bütün,
Hər yerdə söylənir Allaha aman.

Deyirlər bu şaxta bir dəfə olub,
Bakıda altmış il bu ildən əvvəl.
Onda da Bakının sifəti solub,
Yenə həmin şaxta olubdur əngəl.

Çöllərdə görünür yazıq sərçələr,
Şaxtadan qırılıb yoxsa görünür.
Budur dünyamızda nələr var nələr,
Sürünən o canlılar da sürünür.

Azca çıxdım çölə, dondu bədənim,
Şaxta qılınc kimi kəsdi üzümü.
Küləyin səsidir sanki həzin him,
Şaxta həmlə edib tutdu gözümü.

Allahın qəzəbi tutubdur niyə?
Yaratdığı hamı nanəcib deyil.
Neçəsi yaramaz olubdur deyə,
Eyləmə Allahım, yaxşılar var bil.

Qəzəbin tutsa da Qəddafilərə,
Qəddafilər tək-tək vardır dünyada.
Qəzəblərin heç vaxt verməz səmərə,
Bezib insanlardan bezib dünya da.

Yalvarıram Sənə, rəhm eylə bizə,
Ey bizi yaradıb, yaşadan Xudam.
Çox da fikir vermə əqidəmizə,
Səni çox istəyir nə qədər adam.

08.02.2012

KƏNDİMİZƏ DÜŞDÜ YOLUM

Kəndimizə düşdü yolum,
Bircə həftə burda qalım.
Gördüm yaman seyrəkləşib,
Onda sanki sındı qolum.

Görünür Nadir Cabbarov,
Onunla çox eylədik ov.
Heyif sənə gözəl kişi,
İgid idin, həm dəlisov.

Şair Əziz, O Rzasoy,
Artıq yoxdur O, incəboy.
Tamam dəyişibdir kəndim,
Kənddə artıq çalınmır toy.

Olan toylar çox gülməli,
Şadlıq evlərində bəli.
Yoxdur keçmişki havalar,
Oynayanlar sanki dəli.

Çalınmayı "Uzundərə",
Tullanıb düşdükcə hələ.
Tərap-turup, şaraq-şuruq,
Bax belədir toy mənzərə.

Toylarda oturmaq olmur,
Hirsələnən başlara dolmur.
Nə çalınır bilinməyir,
Heç biri ağılda qalmır.

Nələr olur, nələr Allah!
Hələ sağam çox inşallah.
Kənddə çox qala bilmirəm,
Həqiqətdir bilin vallah.

28.08.2011

Hüseyin
Kürdoğlu

SAVALAN

Xaliq səni nə vüqarlı yaratmış,
Əyilməzdir məğrur başın, Savalan!
Səmənd ilə Heydərbaba simsarın,
Qoy var olsun yar-yoldaşın, Savalan!

Uca tanrı çağırışına hay verib,
Büllur kimi çeşmə verib, çay verib.
Xaqani də gövhərindən pay verib,
Nə gözəldir bu daş-qaşın, Savalan!

İgidlikdə alnın açıq, üzün ağ,
Qoç Nəbidən verənmisən bir soraq?
Yağlara əsir düşüb Qarabağ,
Haray çəkər qan qardaşın, Savalan!

Ovçuların dağdan-dağa iz tutur,
Səyyahların gədiklərə üz tutur.
Aşıqların cəlalına saz tutur,
Bilinməyir vaxtın, yaşın, Savalan!

Xətai də gərdəninə qol açdı,
Çiyin üstədən gələn günə yol açdı.
Dastan olub dildən-dilə dolaşdı,
Hər döyüşün, hər savaşın, Savalan!

Çox çəkmisən elin-günün odunu,
Ağlatmışan yağışını-yadını.
Söylədikcə Səttarxanın adını,
Dilə gəldi min bir daşın, Savalan!

Güneylərdə çeşmələrin ballanır,
Gözəllərin al geyinib sallanır.

Yay günündə qarın təzə xallanır,
Quzeyindən getmir qışın, Savalan!

Zəvvarınam, mənə abi-həyat ver,
Savaşdayam, bir qılınc ver, Qırat ver.
Kürdoğluya bir cüt gümüş qanad ver,
O da sənin qızılquşun, Savalan!

1998

Təpə boyda bulud yumaq
Çözülür, mil-mil tökülür.
Elə bil göy zəmisindən
Biçilib sünbül tökülür.
Yağış döyür bağ-bağatı,
Ləçək-ləçək gül tökülür.
Dağ aşağı qıjhaqıjla
Çaya sarı sel tökülür.
Yağışdan əyilir söyüd
Sulara tel-tel tökülür.
Dalğa bəndi yıxar deyə
Sel ağzına el tökülür.
Yağış dönür xatirəyə
Gün tökülür, il tökülür.
Könlümdən bir gözəl keçir,
Gözündən nisgil tökülür.
Şimşək çaxır, gözlerimi qamaşdırır.
Boz buludun ipliyyəne
Xəyalımı dolaşdırır.

XƏZƏL TÖKÜLÜR

Təpələrdən narın-narın yel əsir,
Xanbulana qızıl xəzəl tökülür.
Allah-allah, hökmünə bax bu gölün,
Gümüş qaba sanasan ləl tökülür.

Dəmirağac hey qızarı köz kimi,
Xəzəlləri öpülmüş bir üz kimi.
Bu dağlara deyiləcək söz kimi
Yaxına gəl, gör nə gözəl tökülür.

Mən nə deyim qəlbi, ruhu düşkünə,
Nifrin tökür tanrı verən beş günə.
Can Kürdoğlu, bir gözəllik eşqinə,
Qanın burda axır-əzəl tökülür.

Xanbulan, 22.11.1997.

REBBÉ JORİN, RİCA DİKİM, VÉ DUA MİN QEBÜL BİKE

Xwezil, xwezil, zû bihata ewa roja,
Welatê min derkata ji dewa-doza.
Neyarêd me bişewitya, bibiya rijî,
Dost-aşîtyê axa daykam təkra tijî.

Dê û dota bixistana cilê tarî,
Kurdistanam bixemiliya bê hejarî.
Ezmanê mij îdî bibuya çik û sayî
Gelêmin axa kal û bava bibuya xayî.

Çem û kanî ji xwîna sor paqış bûna,
Rêwyê rîya êwira da ne zeryana.
Sosin, rihan, kulîlkêd al, nergizêd bîn,
Xasbaxçara bişandana bersiv, mizgîn.

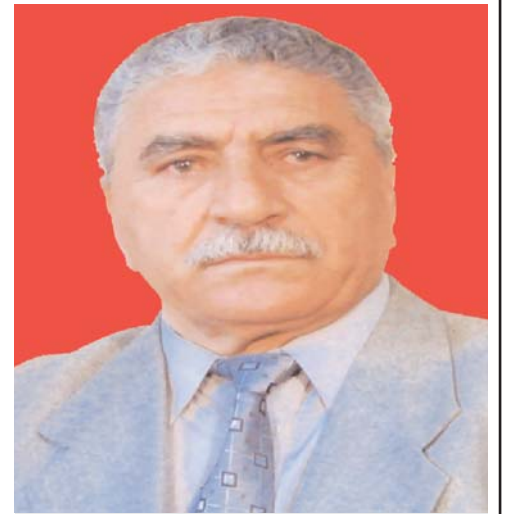
Hemû bînber təketa xewa şirîn,
Bilbil şabûya, biqalanda reng û rengîn.
Xort tev keça bigeryana daristana,
Şa bibyana gund-bajara, deşt-zozana.

Zagros, Nemrûd, Agrîya kal, Sîpanê sar
Çavronkayî bidana hev kubar-kubar.
Amed, Bitlîs, Makû, Bîngol, Qers, Qaqizman,
Cizîr, Mereş, Mardîn, Ruha, Wan, Erdehan.
Dihok, Zexo, Mehabada dîrok zêrîn,
Kerkûk, Hewlêr, him Helebce dil kul-birîn.

Dêrsim, Serdeşt, Silêmanî, her çar parçe,
Nav êgir da nebûyana parçe-parçe.
Dibistana biaxivya zimanê dê,
Zulm-zelûlî îdî biçûya ji vê dinê.
Min jî hilda kaxet, qelem, pirtûkêd xwe,
Gelê xwe ra tər bixanda helbestêd xwe.

HESRETKÊŞE TE ME, WELAT

Dinalim, dizêrim, bê te, welat,
Bê piştım, bê çarım, dûrim, welat.

Barîyê Bala

Sêfilim, sêwîme, bê par, bê war,
Dêyî, ez ewledê te me, welat.

Xîret, şeref, zarê minî, welat,
Sî û sitar, edla minî, welat.
Wek te bilind tu erş tune,
Gulfî, ez gulvanê te me, welat.

Hêlîna germ, qubla minî, welat,
Şeref, xemil, rewşa minî, welat,
Zemzemî, teverikî, boy tew Kurda,
Timê hesretkêşê te me, welat.

Rewîme, digirim, nawînim te,
Direvim, dibezim, naghîjim te,
Xalî nabin çavê av û hêsrâ,
Dîlim, dilêşim, tengezarê te.

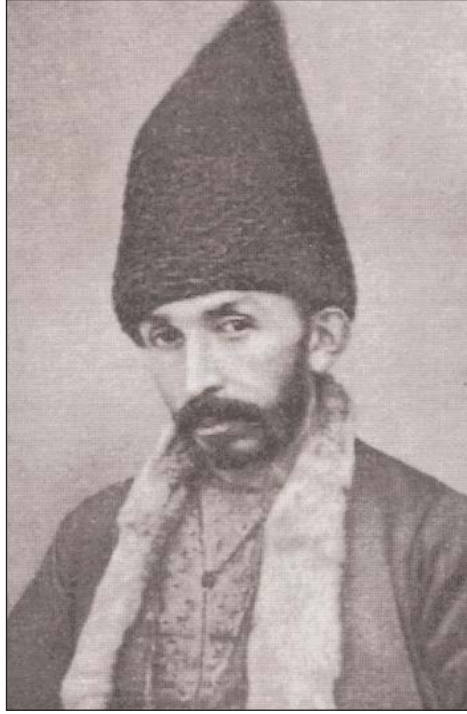
Xwezil min bask weda esmanê te,
Aza bimeşyama ser axa te.
Xwînxwar hemêza te zû derketa,
Ewîl pîrozkira min cejna te.

Əvvəli ötən sayımızda

Daşdəmir beş nəfər cavan oğlanla birlikdə xeyli əski və neft götürüb «bismillah» edərək aşağı dəyirmanla tərəf endilər. Dəyirmanla çatan kimi onun bir neçə yerindən əski qoyub üzərinə neft tökərək od vurdular. Alov göyə qalxdı. Daşdəmir isə yoldaşları ilə Qalaya qayıtdılar. Çuxur məhəlləsinin cavanları onları alqışladılar.

Ermənilər Şuşakənd tərəfdən böyük bir alov qalxdığını gördülər. Onlar Dəyirmanla müsəlmanların olduğunu zənn edərək oraya çatarkən atəş açmağa başladılar. Sonra ehtiyat edə-edə gəlib oraya çatanda gördülər ki, heç kim yoxdur. Onlar tökülüb dəyirmanı söndürmək istəyəndə gördülər ki, maşınların əsas yerləri yanmışdır. Onlar dəyirmanı sahibsiz qoyub getdiklərinə çox təəssüfləndilər.

Bir neçə gündən sonra məlum oldu ki, dəyirmanın bir para yerləri yanmayıb. Həmin Daşdəmir altı nəfər cavanla gecə həmin dəyirmanla gələrək yanmayan alətlərə və bir neçə otağa od vurub yandırdılar. Bacardıqları qədər də unbuğda götürüb Qalaya gəldilər. Şuşakənddən alovu görənlər dəyirmanla tərəf atəş açmağa başladılar. Arada dəyirmanı bir neçə dəfə bərk gurultu səsi gəldi. Dedilər ki, ermənilər aftafalara barıt və yumru dəmirilər dolduraraq lazım

erməni məhəlləsinə gəlib çıxıbdır. Polis övrəti ilə bərabər, qızı da sankaya mindirib müsəlmanlara təhvil verdilər.

**GÜLABLI ƏHVALATI
(1323-cü İL ZİLQƏDƏ AYI)**

Bu günlərdə Tağ, Tuğ, Dağdağan, Mirikəndi, Harov və digər ətraf kəndlərdən

yetirildi. Az qalmışdı ki, ermənilər geri qayıtsınlar. Bu zaman müsəlmanların gülləsi qurtardı. Onlar qaçıb bir yerdə gizləndilər. Ermənilər əhvalatı başa düşüb kəndə daxil oldular. Onlar evləri gəzə-gəzə qarət edirdilər. Ermənilər 20 nəfər uşaq, bir neçə qoca və bir kor kişinin qapıları bağlayaraq gizləndikləri bir evə çatdılar. Ermənilər evin bir tərəfini deşib ot-saman qoyaraq od vurdular. Evdəkilər tüstüyə tab gətirə bilməyib qapını açaraq bayıra çıxdılar. Ermənilər tökülüb bu günahsız uşaqların və qocaların hamısını gülləyə tutub qətlə yetirdilər. Əllərinə düşən malları isə qarət edib apardılar. Sonra isə məscidə dolaraq orada olan xalı, gəbə və sairə əşyaları qarət etdikdən sonra minbərinə od vurdular. Ermənilər Gülablıdan sonra Abdal kəndinə hücum edərək onu mühasirəyə aldılar. Bir gecə-gündüz atışma davam etdi. Bu davada müsəlmanlardan 40 nəfər kişi, övrət-uşaq qətlə yetirildi. Ermənilər burada da məscidi qarət etdilər.

Ə L A V Ə: Bu günlərdə Malibəylidə olan kazaklardan biri və bir nəfər də qoca müsəlman hər ikisi bir araba ot aparmaq üçün ştaba gəldilər. Bu zaman ermənilər onları gülləyə tutdular. Bu qəfil atəşdən kazak ağır yaralandı, müsəlman isə həlak oldu. Kazaklar istədilər ki, orada olan

qoşun gəlib Şuşaya daxil oldu. Arabalarda gətirilmiş ərzağın bir qismi sahiblərinə çatdırıldı, bir qismi isə ucuz qiymətə kasıblara və qərirlərə satıldı. Gətirilmiş un isə çörəkçilərə verildi ki, bişirib ucuz qiymətə xalqa satsınlar. Dövlət qoşununun əsgərləri evlərdə, komandir isə deputat Balaca Hacı Sadıqın evində tam ehtiramla yerləşdirildi. Şəhərin əyanları və ziyalıları gəlib komandirə öz razılıqlarını bildirdilər.

Bir həftədən sonra şəhərdə əhəlinin güzəranı yenə də çətinləşdi. Nəcib və qeyrətli müsəlmanlar 130 araba ərzaq hazırlayıb qoşunla birlikdə Şuşaya gətirdilər. Yolda ermənilər arabaların hərəkətinə mane olmaq istəsələr də buna nail ola bilmədilər. Atılan topların səslərini eşitmək hərəsi bir tərəfə dağılırdı.

Ərzaq gəlib Şuşaya çatdıqdan sonra qoşunu müşayiət edən və 12 at qoşulmuş divardağdan topu gətirib divanxananın qabağına qoydular. Bu vaxt erməni Kiki Kələntərov da generala yaxınlaşaraq xahiş etdi ki, onun şərəfinə erməni məhəlləsində hazırlanmış gözəl mənzilə buyursun. General acıqla ona cavab verdi ki, siz erməni tayfasına inanmaq olmaz. Gürcü, müsəlman və rus qardaşdır. Onların sözləri də, özləri də düzdür. Ancaq sizin tayfaya etibar etmək olmaz.

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında Kürd xalqının rolu

gəldikdə onlardan partlayıcı bir maddə kimi istifadə etmişlər. Belə ki, onlar partlatmaq istədikləri yerə həmin aftafadan birini qoyub, piltə ilə lüləyə uzaqdan od vururlar. Bu zaman aftafa gurultu ilə partlayıb, onun parça-parça olmuş gövdəsi və yumru dəmirilər hər tərəfə yayılır. Görünür dəyirmanla partlayan da belə aftafalar olmuşdur.

Ermənilər isə bunun əvəzini çıxmaq üçün Muxəter kəndinə gələrək Hacı Əsgər uşağının burada olan bir bağına və balaca evinə od vurub yandırdılar. 1323-cü il zilqədə ayının 9-da dilənçi Bayramın 12 yaşlı Ağca adlı qızı bir şahı götürüb neft almağa gedir. Yollar bağlı olduğundan bazarda neft olmur. Bir mömin bəndə qızı evinə apararaq şüşəsini neftlə doldurub yola salır. Qız geri qayıdanda yolunu azıb erməni məhəlləsinə çıxır. Ermənilər onu tutub qımdatların yanına aparırlar. Qımdatlar Ağcadan soruşurlar ki, müsəlmanların yeməyi çoxdurmu? Qız cavab verdi ki, hər yerdə çoxdur, amma yalnız bizim evdə yoxdur. Qımdatlar yenə soruşdular ki, müsəlmanların atmağa nəyi var? Qız cavab verdi ki, topları, hamıda və hər evdə tufəng və tapança çoxdur. Bu sual-cavabdan sonra ermənilər qonşu otağa keçdilər. Bir azdan Ağcanın yanına bir erməni övrəti gələrək qıza dedi ki, bir də ermənilər səndən müsəlmanların əhvalını soruşsa, deginə ki, müsəlmanlar sizi qıracaqlar. Bax, deməsən səni diri-diri öldürəcəklər. Bir də müsəlmanlara deginə ki, dəxi dava bəsdir, evimiz yandı, malımız, dövlətimiz getdi. Allah xatirinə qoysunlar rahat oturaq.

Ermənilər yenə də gəldilər. Onlar qızdan sual etdilər ki, müsəlmanlar nə işdə və nə fikirdədirlər?

Qız cavab verdi ki, sizi qıracaqlar. Erməni onun üzərinə qışqıraraq susmasını əmr etdi. Sonra çay içməyə və horra kimi bir şey yeməyə başladılar. Mənə də təklif etdilər, lakin iyrendim. Səhəri gün ermənilər Ağcanı polise təhvil verdilər və bildirdilər ki, yolunu azıb

ermənilər cəm olub qımdatlarla məsləhətləşərək belə qərara gəldilər ki, Qalanı asanlıqla ələ keçirmək üçün əvvəlcə ətraf kəndlərdə yaşayan müsəlmanları

erməni hücumları ilə tənqə gətirərək bir qismini qırmaq, digər qismini isə qaçırtmaq lazımdır. Kəndlərdən müsəlmanları təmizlədikdən sonra buralar xalis «Hayastan torpağına» (Ermənistan) çevriləcək. Bu məqsədlərini həyata keçirmək üçün əvvəlcə Gülablı üzərinə hücumla keçdilər. Onlar Gülablıya çatarkən əvvəlcə bir adam göndərdilər ki, kəndin özündən bir xəbər gətirsin. Həmin adam gəlib gördü ki, kəndin kişilərinin çoxu Qalada, kəndbazarlarda, toylardadırlar. Kənddə isə övrət-uşaq və qocalardan və bir neçə tufəngdardan başqa heç kəs yoxdur. Odur ki, ermənilər cəsərlə kəndin üzərinə yeridilər. Əvvəlcə istədilər ki, məscidi dağıtsınlar. Kənddə olan tufəngdarlar səngərlərə girərək erməniləri gülləyə tutdular. Beləliklə, atışma başladı və dörd saat davam etdi. Ermənilərin çoxusu açıqda, müsəlmanlar isə səngərlərdə olduğundan ermənilərdən 61 nəfər qətlə

ermənilərin hamısını qırınsınlar, lakin onların böyüyü buna mane oldu. Kazakların rəisinin göstərişi ilə erməni evlərinin hamısı mühasirəyə alınaraq axtarış aparıldı. Tapılan tufəng və patronların hamısı müsadirə olundu. Bir erməninin dükanından iki bomba, xeyli barıt və bir neçə ədəd beşaçılan tufəng tapıldı. Təftiş nəticəsində ermənilərdən yetmiş ədəd tufəng müsadirə olundu.

Ə L A V Ə: Şuşanın yolu bağlı olduğundan ərzaq qıtlığı yaranmışdı. Bir daha müsəlmanların izzətli əyanları və camaatı Qalaya göndərmək üçün neçə min pud un, düyü, buğda, qənd, neft və başqa şeylər tədarük etdilər. Dövlət Qala yolunu ermənilərdən azad etmək üçün top və beşaçılan tufənglərlə silahlanmış bir neçə dəstə əsgər və onlara rüşvət almayan, xoş xasiyyət bir komandir göndərmişdi. Həmin komandir öz dəstəsi ilə Ağdama gələrək gördü ki, Qala yolunu erməni quldurlarından azad etmək üçün beş minə qədər silahlı müsəlman igidləri atlanaraq onu gözləyirlər. Dövlət dəstələrinin komandiri onlara müraciət edərək bildirdi ki, sizin bu işdən ötrü oraya getməyiniz lazım deyil. Mən öz qoşunumla bu yolların açılmasına, şəhərə sursat və ərzaq çatdırılmasına müvəkkiləm. Ayrı işlərə mən qarışmıram. Odur ki, yolları açıb ərzağı Qalaya çatdırdıqdan sonra siz mənsiz nə istəsəniz edə bilərsiniz. Bu sizin öz işinizdir. Bundan sonra camaat tədarük etdikləri ərzaq və başqa şeyləri yetmiş arabaya yükləyərək dövlət qoşunu ilə birlikdə Şuşaya yola düşdülər. Əsgərənə çatan kimi komandirin əmri ilə yolun hər iki tərəfində hündürlükərdə düzəldilmiş erməni səngərlərinə toplardan atəş açdılar. Ermənilər pərən-pərən olub hərəsi bir tərəfə qaçdı. Səngərlərdə bir erməni belə qalmadı. Xan bağından keçənədək yol boyu qurulmuş erməni səngərlərinin hamısı toplardan açılan atəşlərlə darmadağın edildi. Bu atəşlərin qarşısına bir erməni belə cürət edib çıxma bilmədi. Beləliklə, ərzaq dolu arabalar və

Buna görə də mən müsəlman məhəlləsində qalacağam.

**AYRI-AYRI KƏNDLƏRDƏ BAŞ VERMİŞ MÜNAQİŞƏLƏR
(1323-cü İLİN ZİLQƏDƏ AYI)**

Bu tarixdə müsəlmanların Sərv kəndində ermənilərlə bərk toqquşması oldu. Müsəlmanların bir parası bu toqquşmaya hazır olmadığından əvvəlcə müsəlmanlardan iyirmi nəfər şəhid oldu. Bundan qeyzlənən müsəlman silahlıları «Ya Allah» deyərək erməniləri mühasirəyə alıb gülləbaran etdilər. Ermənilərdən 50 nəfərdən çox adam öldürüldü, o qədər də yaralandı. Bundan sonra ermənilər qayıdıb səngərlərə girdilər. Müsəlmanlar da öz yerlərinə qayıtdılar.

Həmin tarixdə Cavanshir müsəlmanları dəstə bağlayıb Çaylı kəndinə hücum etdilər. Bu hücumda on iki nəfər erməni öldürüldükdən və iyirmiyyə qədər yaralandıqdan sonra qalanları qaçmağa başladılar. Kənd tamamilə boşaldı və müsəlmanların əlinə keçdi. Qaçan ermənilər bütün kəndlərə səpələnərək baş vermiş hadisə haqqında onları xəbərdar etdilər. Bir neçə kənddən ermənilər toplaşaraq Dəmirli adlı müsəlman kəndinə hücum etdilər. Kəndin əhalisi uzaqgörənlik edib qabaqcadan əşya və azuqələrini başqa yerə aparmışdılar. Odur ki, bu balaca kəndə hücum nəticəsində o qədər də zərər dəyməmişdi. Kəndin əhalisi isə qonşu kəndlərə qaçmışdılar.

Əhvalatdan xəbərdar olan Cavanshir igidləri bir neçə dəstə döyüşçü ilə Cənubtaq və Gülyataq kəndlərinin üzərinə yerləşdilər. Onlar kəndləri hər tərəfdən mühasirə etsələr də iki yerdən qaçmağa fürsət var idi.

Atı və ulağı olanlar öz övrət-uşaqlarını və azuqələrini götürüb həmin yerlərdən çıxıb qaçdılar. Kəndlərdə qalanlardan yüz nəfərə qədər öldürüldü, yüzdən artığı da yaralandı. Kəndlərdə qalan ermənilərin yaxşı sursat ehtiyatı olduğundan səngərlərə girib atışdılar.

Ardı var

Vicdanınız deyəni eddi

Adil Vəliyev, xalqla təmasa girin, xalqı dinləyin belə olmaz!

Adil müəllim, bu ağacların qırılmasına əmr verəndə əliniz qurumadı mı?! Vicdanınız sızıldadı mı?! "Beş köpük" mənfəətə görə əlli ilə yaxın ömrü olan bu sağlam ağacları kəsməyə dəyərdi mi? Görəsən, siz Adil Vəliyev Bakıxanov qəsəbəsinə bir ting əkmisiniz mi, bu ağacları kəsdirisiniz? Keçən saylarımızda sizə məsləhət görmüşdük ki, qəsəbənin içini gəzəsiniz. Əhali ilə tanış olub, söhbət edəsiniz. Otuz ildən bəri təmir üzü görməyən həyətləri gəzəsiniz. Uçuq eyvanları, viranə parkları görəsiniz. Gəlişinizdən bir neçə ay keçməsinə baxmayaraq, xalqa xidmətiniz iki yolun arasına salınmış bağa beş ədəd oturacaq qoymaq olub. Özünüz də bilirsiniz ki, Bakı şəhərinin Baş Planına əsasən, 2025-ci ilə qədər Bakı şəhərində bir mərtəbəli, üç mərtəbəli və beş mərtəbəli binalar sökülərək yerində müasir binalar tikiləcəkdir. Sizcə, Bakıxanov qəsəbəsinin abadlaşdırılmasına ayrılan pullar gələcəkdə söküləcək binaların fasadına yapışdırmaqdan daha, sökülməyən doqquz mərtəbəli binalara yapışdırılsa və pis vəziyyətə düşmüş yolların, həyətlərin, zibilliyə çevirilmiş parkların abadlaşdırılmasına sərf edilseydi daha yaxşı olmazdı mı? Görünür qəsəbənin abadlaşdırılmasına ayrılmış vəsaiti divara yapışdırılmaqla daha tez və çox gəlir əldə etmək mümkün imiş. Nədənə, "arxalı" kimlərə məxsus olan obyektlər sökülür. "Hacıoğlu" şirniyyat dükanı kimi. Lakin onun beş metrliyində olan "Fujifilm" obyekti və onun kimi obyektlər keçmiş icra başçısının icazəsi ilə tikilməsinə baxmayaraq, sahibi "arxasız" olduğu üçün yerlə yeksan olunur. Nədən?! Keçən sayımızda da qeyd etmişdik, "İdman liseyi"nin yanında demək olar ki, yolun ortasında tikilən iki üçmərtəbəli villalar niyə sökülür? Sahibləri böyük "Ağa" olduqları üçün mü? İcra Hakimiyyətindən yüz metr aralı olan keçmiş "pivnoy"un yanında yaşayış binalarından iki metr aralı tikilən obyektə necə sərəncam verdiniz? Siz o binalarda yaşasaydınız bu obyektin tikilişinə razı olardınız mı? Adil Vəliyev, əlinizi vicdanınızın üzərinə qoyun. Vicdanınız deyəni edin, əgər o sizdə varsa?! **Redaksiyadan**

Obyekt üçün kəsilmiş ağacların yeri

Obyektin yeri üçün kəsilən ağaclar

Obyekt üçün kəsilmiş ağacların yeri

Obyektin yeri üçün kəsilən ağaclar

yaşayış binalarının iki metrliyində tikilən obyekt

n, əgər o sizdə varsa!

Obyektin yeri üçün
kəsilən ağaclar

Obyektin yeri üçün
kəsilən ağaclar

Obyektin yeri üçün
kəsilən ağaclar

Obyekt üçün
kəsilmiş ağacların yeri

Parkdakı zibillik

Yolun ortasında
tikilən villa

Devletsiz halklar AP'de

Avrupa Parlamentosu, "Yeni devlet modelleri için halkların kendi geleceklerini belirleme semineri"ne ev sahipliği yapıyor. Platformda, 32 devletsiz halk temsilini buluyor.

"Halkların Kolektif Hakları için Dünya Ağı-CIEMEN" adı ile anılan bu platform, 2009'da Brezilyada organize edilen Dünya Sosyal Forumu kararıyla kurulmuştu. Platform, dünyadaki devletsiz halkların tartışmalar yürüttüğü ve dayanışmalarını geliştirdiği bir çatı rolü oynamayı amaçlıyor. "Yeni devlet modelleri için halkların kendi gelecekleri belirleme semineri" adı ile AP'de dün bir araya gelen platformda, aralarında Kürdistan Network'un da bulunduğu dünyanın baskı gören çok sayıda halklarının temsilcileri bulunuyor.

50 dolayında AP üyesinin destek ve katılım gösterdiği seminer, dün saat 14:30'da AP Yeşiller grubunun salonunda gerçekleşti. Konferans boyunca; "Kolektif haklar ve demokratik yönetimler", "Çatışmalı meselelerin çözümü ve AB", "Yeni oto-determinasyon (kendi kaderini tayin) için yeni Perspektifler" ve "Halklarını talebe eden halklar" başlıkları altında tartışma ve bilgi alışverişinde bulunuluyor.

AP Yeşiller grubuna İspanya'nın Galisya bölgesinde seçilen Anna Miranda'nın ANF'ye yaptığı açıklamada, "Devletler farklı kimlikten hakları tam ve hakkaniyetli bir şekilde temsil etmediği müddetçe, devletsiz halkların da kendilerini ifade etme organlarını kurma ve geliştirme hakları var" dedi. AP'deki platformun da bu kapsamda olduğunu sözlerine ekleyen Miranda, İspanya'da ve Kürdistan'da olduğu gibi, Quebec'ten İskoçya'ya kadar, dünyanın pek çok devletsiz halkının konjonktürel bazda haklarını savunma ve sahiplenmede çok atılgan ve sonuç alıcı bir süreci yaşadığını kaydetti.

Kürtler adına organize edilen Kurdish Network'tan Eyyüp Doru, KNK'den Nilüfer Koç ve KON-KURD'dan temsilciler yer alıyor.

Demirtaş: Kürtler ittifak gücü

Kürtlerin yaşadıkları sınırlar içerisinde kendi özerk yönetimlerini oluşturmak istediğini belirten BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, "Kürtlerin kendini yönetme hakkı kaçınılmazdır. Kürtler yönetilmesi gereken değil, işbirliği ve ittifak yapılması gereken bölgesel bir güçtür" dedi.

BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş ve Gültan Kışanak, yabancı basın temsilcileri ile bir araya geldi. Göksu Restoranı'nda gerçekleşen toplantıya, Reuters, AFP, Bloomberg News, France 24, İRNA, AP, ARD, Al Arab, Hürriyet Daily News, The Wall Street Journal gibi basın kuruluşlarının temsilcileri katıldı. Eşbaşkanlar, toplantıda iç ve dış politikadaki gelişmeler, Kürt sorunu, yeni Anayasa süreci, AB ilişkileri ve Suriye'deki gelişmeler konusunda partilerinin düşünce ve politikalarını dış basın temsilcileriyle paylaştı. AKP'nin 10 yıllık iktidarı sürecinde iç ve dış politikada yaşanan gelişmeleri değerlendiren BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, hükümetin izlediği politikalar nedeniyle Türkiye'nin bugün komşularıyla savaşın eşiğine geldiğini söyledi. Türkiye'nin dış politikadaki başarısızlığının iç politikasından kaynaklı olduğuna işaret eden Demirtaş, Türkiye'nin kendi iç

sorunlarını çözemediği için Ortadoğu'da güven uyandırmadığını söyledi. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun "Neo-Osmancılık" gibi bir hayal peşinde olduğunu belirten Demirtaş "Ancak bölge

güçtür. Kürtlerin beklentisi yaşadıkları sınırlar içerisinde kendi özerk yönetimlerini oluşturmaktır" diye konuştu.

'Dillerini mi keseceksiniz'

BDP Eşbaşkanı Gültan Kışanak ise, yeni Anayasa sürecine değinerek ortada bir uzlaşmanın olmadığını söyledi.

Kışanak, 36 maddeden 34 üzerinde uzlaşma sağlanamadığını belirterek, "Sorunların çözümü özgür Anayasa ile olacaktır, toplumsal uzlaşma metinleriyle olacaktır. AKP'nin tek yanlı dayatmalarıyla sorunlar çözülemez" dedi. Kışanak, Başbakan

Erdoğan'ın anadilde eğitim için "Kusura bakmasınlar O kadar da değil" söyleminin efendi-köle ilişkisi olduğunu belirterek, "3,5 milyon insanın oyunu aldık ne yapacaksınız bu insanların dillerini mi keseceksiniz" diyerek tepki gösterdi. Yaşanan çatışmalı sürece de değinen Kışanak, ölümler arttıkça çözümün zorlaştığını belirterek Kürt sorununun diyalog ve müzakere yöntemleriyle çözülebileceğini söyledi. Konuşmalar ardından Eşbaşkanlar, basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

halklarının da başka hayalleri var. Kürtler, Araplar, Farslar ve diğer bölge halkları Davutoğlu'nun hayalleri peşinde sürüklenmek zorunda değil. Her halkın kendi özgür geleceğini kurma hakkı vardır. AKP'nin başka mezheplere din ve inançlara saygı duymadığını politikalarında görüyoruz" dedi. Kürtlerin Ortadoğu'nun en önemli aktörü olduğunu belirten Demirtaş "Kürtlerin kendini yönetme hakkı kaçınılmazdır. Kürtler yönetilmesi gereken değil işbirliği ve ittifak yapılması gereken bölgesel bir

bulunmazdık. Başbakan bu ülkenin De Klerk'i olabilir. Henüz geç kalınmış değil. Herkes elini taşın altına koymalı, birlikte bir çözüm üretmeliyiz" diye konuştu. **Milliyetçilik yapanlar Türk değil** Türkiye'nin milliyetçilikten çok zarar gördüğüne dikkat çeken Kurt, Türkiye'de milliyetçilik yapan insanların kanı üzerinden rant devşirenlerin hiçbirinin Türk olmadığını, bu kesimlerin Türkiye'ye zarar veren çevreler

Almanya turu sürüyor

İsveç ve Danimarka'nın ardından Almanya'ya geçen 'Öcalan'a Özgürlük' otobüsü, Berlin etabını bitirerek Hamburg'a geçti. Öcalan'ın özgürlüğünü isteyen Kürtler, Avrupa'daki etkinliklerini sürdürüyor. Otobüs turu, imza

kampanyası ve nöbet eylemi, yeni katılım ve etaplarla devam ediyor. Almanya'nın başkenti Berlin'e önceki gün gelen 'Öcalan'a Özgürlük' otobüsü yolcuları, dün de bu kentte çalışmalarını sürdürdü. Önceki Akşam Almanya Mezopotamya Kültür Merkezi'nde bir halk toplantısına katılan otobüs turu eylemcileri burada Kürdistanlılarla sohbet toplantısı düzenledi. Toplantıda konuşan Avrupa Kürt Dernekleri Konfederasyonu (KON-KURD) Başkanı İsmet Kem, Kürdistan'ın bütün parçalarında özgürlük talebinin önemli bir ivme kazandığını, Kuzey Kürdistan'da da Kürt halkının özgürlük talebinin son derece etkili bir şekilde gündeme geldiğini belirtti. Özgürlük Otobüsü eylemcilerinden Ozan Şemdin de Rojava'daki izlenimlerini toplantıya katılanlarla paylaştı. Dün ise Brandenburg Tor'da, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit ve özgürlük taleplerini içeren yüzlerce bildiri dağıtıldı. Ayrıca imza formları dolduruldu. Otobüs saat 16:00'da ise Hamburg'a uğurlandı.

Basel' de imza kampanyası

Fransa'nın Strasbourg kentinde bugün 91. gününe giren süresiz nöbet eylemi devam ederken bir yandan da Öcalan'ın özgürlüğü için imza kampanyası yürütülüyor. Öcalan'a Özgürlük İnisayitifi'nin başlattığı 'Öcalan'a Özgürlük İmza Kampanyası' İsviçre'nin Zürih ve Bern kentlerinden sonra önceki gün Basel kentinde de start aldı.

Basel Kürt Halk Meclisi kadın komisyonu tarafından başlatılan imza kampanyasının ilk durağı Basel Evangelische Kilisesi oldu.

Önceki gün Evangelische Kilisesi'nden Dick Leuvenink ile görüşen Kürdistanlı kadınlar, imza metnini sunarak "Kilisenizin imza kampanyasına katılmasını talep ediyoruz" dedi. Leuvenink ise Öcalan üzerinde uygulanan tecridin büyük bir haksızlık olduğunu belirterek, "Ülkesi için mücadele eden özellikle Kürt kadınlarının mücadelesini büyük bir saygı ile karşılıyorum. Bizi ziyaret etmenize sevindik ve ben imza atarak kilisemizin bu imza kampanyasına destek vermesi için görüşmelere yapacağım" dedi.

Hakkari izlenimlerini paylaşan Hakkari Milletvekili Kurt, bir savaş hali yaşandığını söyledi. "Yaşamını yitiren her gerilla karşısında 5 kişinin dağa çıktığını" kaydeden Kurt, barış ve çözüm için halen bir fırsat olduğunu vurgulayarak, "Birlikte bir çözüm üretmeliyiz. Varılacak yer çözüm masasıdır. Hükümetin bir an evvel adım atması gerekir" dedi.

BDP Hakkari Milletvekili Adil Kurt, Kürt sorunu konusunda "Ne

la karşısında 5 kişinin dağa çıktığını, son aylarda rekor düzeyde bir katılımın olduğunu" aktaran Kurt, bu tablonun bölgedeki gerçekliği yansıttığını dile getirdi.

Çözüm için halen fırsat var

Yaşanan kayıplar üzerinden istatistikler ortaya koymanın basiretsizlik olduğuna işaret eden Kurt, "Asker, polis, gerilla, her gün bu ülkenin insanları ölüyor. Her gün bir eve ateş düşüyor. Anneler ağlıyor.

bulunmazdık. Başbakan bu ülkenin De Klerk'i olabilir. Henüz geç kalınmış değil. Herkes elini taşın altına koymalı, birlikte bir çözüm üretmeliyiz" diye konuştu.

Milliyetçilik yapanlar Türk değil

Türkiye'nin milliyetçilikten çok zarar gördüğüne dikkat çeken Kurt, Türkiye'de milliyetçilik yapan insanların kanı üzerinden rant devşirenlerin hiçbirinin Türk olmadığını, bu kesimlerin Türkiye'ye zarar veren çevreler

Varılacak yer masadır

olursa olsun, ne kadar insan ölürse ölsün eninde sonunda varılacak yer çözüm masasıdır" dedi.

Kurt, Meclis'te Hakkari izlenimlerine ilişkin basın toplantısı düzenledi. Hakkari'de 19 Haziran'dan bu yana "asker, polis, gerilla dahil olmak üzere" günde ortalama 10 kişinin yaşamını yitirdiği bir tablonun yaşandığına dikkat çeken Kurt, karakoldan dışarı çıkan polis ve askerinin 24 saat sıcak temas ihtimaliyle karşı karşıya bulunduğunu söyledi. Bu tablonun bir savaş halini yansıttığını kaydeden Kurt, "Bunun Türkiye'yi adım adım kaosa sürüklediğini ifade ediyoruz. Burada herkes kaybediyor" dedi. Bölgedeki savaş gerçekliğinin batı kamuoyundan gizlenerek ortadan kalkmış olmayacağını belirten Kurt, Kürtler nezdinde bir duygu kırılmasının ötesinde, bir siyasi kırılma yaşandığını gözlemlediğini söyledi. Kurt, "İnsanlar artık siyaset kurumuna inancını yitirmiş durumda, Kürt sorununun barışçıl çözümüne inancını yitirmiş durumda" ifadesini kullandı. "Yaşamını yitiren her geril-

Çıkıp istatistik ortaya koymak yüreklerdeki yarayı daha da dağılıyor. Bu sorun hepimizin sorunu. Bu kanayan yarada Türkiye'de siyaset

olduğunu söyledi. Kurt, ayrıca sistem partileri içerisinde yer alan ve ihale rant peşinde koşmaktan başka bir amacı bulunmayan Kürt siyasetçilerin de bulunduğunu belirterek, "Bu kesimler çözümün önündeki en büyük engelleri oluşturmaktadır" dedi.

Dokunulmazlıklarının kaldırılması çağrılarında da değinen Kurt, "Bizim linçimiz Türkiye'ye fayda sağlayacaksa, boş durmasınlar. Hemen bugün başlasınlar.

Biz koltuk sevdalısı değiliz" dedi. Yaşanan acı olaylara rağmen demokratik çözümün bir seçenek olduğunu kaydeden Kurt, "Ne olursa olsun, ne kadar insan ölürse ölsün varılacak yer çözüm masasıdır. Hükümetin bir an evvel demokratik çözüme ilişkin adım atması gerekir.

yapan herkesin sorumluluğu var. Sorunun çözümünü gündemine almayan siyaset kurumu bu ölümlerin sorumlusudur" diye konuştu. Henüz geç kalınmadığını, barış ve çözüm için halen bir fırsat olduğunu vurgulayan Kurt, "Biz sorunun çözümünü gündemine alan, demokratik barışçıl adımlar atma noktasında bir irade ortaya koyan demokratik yolları işleten bir Başbakan görmek istiyoruz. Henüz iş bitmiş, tüm yollar tükenmiş değil. Öyle olsaydı, her defasında Hükümet'e, Başbakan'a çağrıda

Hükümetin somut bir projesi olmaksızın Kürtleri ikna etmesi mümkün değil. Çünkü Kürdistan sokaklarındaki akıl, somut inandırıcı bir adım olması halinde ikna olabilir. Yoksa başka türlü bu halkı ikna edemezsiniz" şeklinde konuştu. yeniozgurpolitika.org

Anadilde eğitim haktır

Türk devletinin anadilde eğitim hakkını gaspederek, üst sınıflardan itibaren seçmeli dersle geçiştirmesini protesto eden Kürtler, okulları boykot etti.

Türkiye ve Kürdistan 2012-2013 eğitim-öğretim dönemi başladı. Çokça tartışılan eğitim sisteminde "Yaşayan diller ve lehçeler" adı altında ise 5. sınıftan itibaren Kürtçe seçmeli ders olarak görülebilecek. Seçmeli derse tepki gösteren Kürt kurumları ise anadilde eğitim istiyor. DTK, TZPKurdî ve KURDÎ-DER'in anadilde eğitim talebiyle Türk eğitim sisteminin boykot edilmesi yönünde yaptığı çağrıya uyan Kürt veliler çocuklarına okula göndermedi.

Okulları boykot eden öğrenciler ve aileleri, Kürt kurumları tarafından yapılan eylemlere katılarak "Kürtçe seçmeli ders değil anadilde eğitim istiyoruz" dedi. Okul boykotunun en fazla etkili olduğu yer ise Hakkari oldu. Hakkari merkez, Yüksekova, Şemdinli, Çukurca ile Esendere Beldesi başta olmak üzere kent genelinde okullar boş kaldı. Yüksekova'da bulunan 20 okulda öğrencilerin neredeyse yüzde 90'ı ders başı yapmazken, okula giden öğrenci sayısının parmakla sayılacak düzeyde olması dikkat çekti. Kent genelinde de öğrencilerin yüzde 70'i ders başı yapmadı. Boykot kararı, Van, Bitlis, Ağrı, Ardahan, Erzurum, Kars, Iğdır, Muş ve ilçelerinde de büyük destek gördü. Özellikle köylerde ders başı yapılmazken, kent merkezleri ile ilçelerde ise okula gidenlerin sayısının düşük olduğu görüldü.

'Hakkımızı istiyoruz'

Yüksekova'da okula gitmeyen öğrencilerin okulların duvarlarına, "Anadilde eğitim istiyoruz", "HPG", "PKK", "Geril-

la", "Apo" yazılarını yazdıkları görüldü. Boykota destek vererek, 4 çocuğunu okula göndermediğini belirten Yüksekova Barış Anneleri İnişiyatifi üyelerinden Naciye İke, "Anadilde eğitim bir haktır. Bu haklı talebi istiyoruz. Yapılan bu boykotla çocuklarımızın anadillerini ne kadar istediklerinin iyi okunması gerekir. Dünyada Kürtlerin dışında bütün halklar dilini ve kimliğini özgürce kullanıyor. Kürtler ise dilsiz bırakılmaya çalışılıyor. Bu boykota tüm Kürt halkı destek vermelidir" dedi. Gev KURDÎ-DER Şube Başkanı Evliya Alkan ise, "Sistem dondurmamız lazım ve bu nedenle kesinlikle bu okul boykotuna uyulmalı ve devletin kurumları işlevsiz bırakılmalıdır" diye konuştu. TZPKurdî Koordinasyon üyesi Besim Baykal ise, "Kürt halkı olarak artık haklı taleplerimiz için direneceğiz. Sonuç

alınıncaya kadar mücadeleyi sürdüreceğiz. Sistem bizi tanıyınca kadar direnişi sürdüreceğiz ve Kürtlerin, diline, kimliğine, sanatına, kültürüne

saygı gösterilmesini sağlayacağız" dedi.

Öğretmenler de katıldı

Deprem sonrası eğitim sisteminin durduğu Van merkez ve ilçelerinde ise boykota destek öğrenci ders başı yapmazken, bazı okullarda ise öğrencilerin yanı sıra öğretmenler de okullara gitmedi. Merkezin yanı sıra ilçelerinde de boykot kararına destek veren velilerin büyük bölümü öğrencilerini okula göndermedi. Boykot kararına en büyük desteğin verildiği Başkale İlçesi'nde ise KURDÎ-DER tarafından basın açıklaması yapıldı.

Bitlis ve ilçelerinde de, öğrencilerin yüzde 50'si ders başı yapmadı. Eğitim Sen'e bağlı öğretmenlerin büyük bölümü de boykot kararına destek verdi. KURDÎ-DER Tatvan Şubesi'nde anadilde eğitim talebine dikkat

çekmek için basın toplantısı yapıldı.

Türkiye dil mezarlığı

Amed'de de KURDÎ-DER Genel Merkezi'nde basın açıklaması yapıldı. Genel Merkez Yöneticisi Rifhat Öztürk, "Türkiye, Cumhuriyetten bu yana bütün kültür, dil ve medeniyetlerin mezarı haline geldi. Dil, kültür ve kimlik bir ulusun varlık gerekçesidir. Bunların inkarı aynı zamanda ulusun da inkarıdır. Bu inkara karşı durmak için herkesin artık mücadele etmesi gerekiyor" dedi. Sivil toplum örgütleri de Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü önünde basın açıklaması yaptı. Amed'in Ergani İlçesi'nde de Hükümet Konağı önünde yapılan oturma eylemi "Zimane me rûmeta me ye" ve "Anadil onurdur onuruna sahip çık" sloganlarıyla son buldu. Adana ve İzmir'de de anadilde eğitim talebine dikkat çekmek için basın açıklamaları yapıldı.

Kürtçe derse gazlı saldırı

Şırnak'ın Silopi İlçesi'nde Anadilde Eğitim Çadırı'nda Kürtçe ders alan çocuklara gaz bombalarıyla saldırıldı. TZPKurdî öncülüğünde Türk eğitim sistemindeki asimilasyon politikalarına dikkat çekmek ve anadilde eğitim talebini dile getirmek için Anadilde Eğitim Çadırı kuruldu. BDP İlçe binası önünde toplanan sivil toplum örgütü temsilcilerinin de aralarında bulunduğu yüzlerce kişi Başak Mahallesi'nde kurulan çadıra yürüdü.

"Zimane me vîna me ye, tu hêz nikare vîna me dîl bigire" ve "Zimane min çermê min e, zimane din cilê min in", "Xewn bi kurdî xweş in" ve "W, Q, Ê, Û, Î" harflerinin bulunduğu pankart ve dövizlerin taşındığı yürüyüşte

"Bê zîman jîyan nabe", "Zimane me rumeta me ye" sloganı atıldı.

Anadilde Eğitim Çadırı'nda Kürtçe ders verilmeye başlandığı sırada çoğunluğu çocuk ve kadınlardan oluşan kitleye gaz bombalarıyla saldırıldı. Çok sayıda kişi gaz bombalarından etkilenerek fenalık geçirdi. Gazdan etkilenen çocuklar, çevrede bulunan yurttaşlar tarafından çadırdan uzaklaştırıldı. Polisin rastgele attığı gaz bombaları birçok eve de isabet etti. Mahalle sakinleri, polisin gaz bombalı saldırısına tepki gösterdi. Saldırıya tepki gösteren BDP İlçe Başkanı Mütalip Sakman'ın "Kürt halkının demokratik hakkı olan her şey müdahalede bulunuyorsunuz. Bizi tehdit mi ediyorsunuz?" sözlerine sivil polisler ise "Burası dağ başı mı, kendi başınıza iş yapıyorsunuz. Evet, tehdit ediyorum" cevabı verdi. Çok sayıda zırhlı araç ve sivil polisler tarafından Başak Mahallesi ablukaya alındı.

Polisler, Anadilde Eğitim Çadırı'na da el koyarak ilçe emniyet müdürlüğüne götürdü. Çadırın söküldüğü sırada yüzleri kapalı bir grup genç barikat kurarak polisle çatıştı.

Başak Mahallesi'nde uzun süren çatışmalar ara sokaklarda devam etti. Polislerin mahalleden ayrılmasıyla çatışmalar sona erdi.

Esnaf kepenk kapattı

Cizre'de de sınıflar boş kaldı. Çocuklar okul yerine sokağa çıktı. Okulları boykot eden bir grup çocuk İdil Caddesi'ni trafiğe kapatarak ateş yaktı. Çocuklara gaz bombalarıyla saldırı yapan polisi protesto eden esnaf kepenk indirdi. Şırnak'ın İdil İlçesi'nde de Aşti Parkı'nda biraya gelen yurttaşlar Atatürk İlkokulu'na yürüdü.

55'inci duruşma yapıldı

"KCK" adı altında 95'i tutuklu 152 Kürt siyasetçi hakkında açılan davanın 55'inci duruşması Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapıldı. Duruşmada söz alan Sara Aktaş, Öcalan üzerindeki tecrit ve anadil önündeki engeller nedeniyle davanın 7 sanığı ile birlikte süresiz ve dönüşümsüz açlık grevine başladıklarını bildirdi.

Amed'de "KCK" adı altında DEP eski Milletvekili Hatip Dicle, BDP milletvekilleri Kemal Aktaş ve Selma İrmak'ın da aralarında bulunduğu 95'i tutuklu 152 Kürt siyasetçi hakkında açılan davanın 55'inci duruşması Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyetinin yerini almasının ardından yapılan yoklamada aralarında DEP eski Milletvekili Hatip Dicle ile BDP Van Milletvekili Kemal Aktaş'ın da bulunduğu 29 kişi raporlu oldukları gerekçesi ile duruşmaya katılmadı. Ardından 'sanıklar' adına söz alan Sara Aktaş, 12 Eylül 1980 askeri darbesinin üzerinden 32 yıl geçmesine rağmen uygulamada hiçbir değişikliğin yapılmadığına dikkat çekti.

Bu nedenle 12 Eylül'ün yıldönüm gününden bu yana tüm cezaevlerinde bulunan siyasi tutukluların süresiz ve dönüşümsüz açlık grevine başladığını ifade eden Aktaş, kendisi ile birlikte 'KCK davası'ndan yargılanan 7 kişinin de bu anlamda açlık grevinde bulunduğunu bildirdi. Devlet ve iktidarın Kürt sorununu çözmek yerine imha ve inkar politikalarını sürdürdüğünü söyleyen Aktaş, bu anlamda Öcalan üzerinde tecrit uygulandığına işaret etti. Aktaş, taleplerinin İmralı Cezaevi'nde devam eden tecridin kaldırılması ve görüşmelerin yeniden sürdürülmesi olduğunu ifade etti. Öcalan'a yönelik tecridin kaldırılıp koşullarının düzeltilmesi ve anadilde eğitim ile savunma hakkının tanınması talebinin sağlanması gerektiğini vurgulayan Aktaş, aksi halde açlık grevinin sürdüreceği uyarısında bulundu. Aktaş, şunları kaydetti: "İnsanın insana en büyük zulumu en doğal insani haklarından mahrum bırakmasıdır. Bedeli ne olursa olsun bu isteklerimizden vazgeçmeyeceğiz." Yapılan açıklamanın delil ikamesine geçildi.

Şırnak'ta gözümlenilen Alman gazeteci Nicolaus Brauns, "Türkiye devletinin halka nasıl davrandığına tanık oldum. Şırnak'ta X, Q, W, harflerinin yasak olmasını kınayan çocuklara gaz bombası sıkıldı" dedi.

Dr. Nicolaus Brauns, bölgede yaşanan çatışmaları ve halka yönelik baskıları yerinde gözlemlemek için Şırnak'a gitti. Gazeteci Brauns, BDP tarafından kentte 17 Eylül'de 4+4+4 eğitim sistemi protestosunda polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınmasının nedeninin "doğruları belgelemeye çalışmak"

Brauns: Gerçeğe tanık oldum

olduğunu ifade eden gazeteci, "Polis çekim yapmama izin vermedi, çektiğim fotoğrafları sildi. Bu çok ahlaksızca bir davranıştır. Devlet basın haklarını ayaklar altına aldı. Hiçbir yerde böyle bir muameleye maruz kalmadık" dedi. "Türkiye devletin anadilde eğitim isteyen bir halka nasıl davrandığına Şırnak'ta tanık oldum. Polis halka ve çocuklara saldırı" diyen Brauns, Alman basınında Türkiye'de Kürtçe üzerindeki baskıların sona erdiği yazılırken Şırnak'ta anadil

talebinde bulunan çocukların gazlı saldırıya maruz kaldığını söyledi ve ekledi: "Şırnak'ta X, Q, W, harflerinin yasak olmasını kınayan çocuklara gaz bombası sıkıldı. Bu baskılar AKP Hükümeti'nin Kürt halkının taleplerine olan samimiyetinin örnekleridir."

92 BDP'li görevden alındı

2009-2012 yılları arasında İçişleri Bakanlığı tarafından 18 BDP'li belediye başkanı, 60 belediye meclis üyesi, 14 il genel meclis üyesi görevden alındı. İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, BDP Grup Başkanvekili İdris Baluken'in görevden uzaklaştırılan belediye başkanlarına ilişkin verdiği yazılı soru önergesini yanıtladı. Şahin verdiği yanıtta, Anayasa'nın 127'nci ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 47'nci maddesine göre belediye başkanlarının İçişleri Bakanlığı tarafından görevden uzaklaştırıldığını belirterek, "Belediye başkanlarının

görevden uzaklaştırılması işlemlerinde, belediye başkanlarının tutukluluk halleri ile sovruşturmayı yapan müfettiş veya kontrolörlerin bu yöndeki talepleri esas alınmaktadır" dedi.

Şahin, ayrıca yanıtında 29 Mart 2009 ile 5 Temmuz 2012 tarihleri arasında görevden alınan belediye başkanları, il genel meclis üyeleri ve belediye meclis üyelerinin partilere dağılımına ilişkin istatistik

sundu.

Şahin'in verdiği istatistiklere göre; 2009-2012 yılları arasında toplam 31 belediye başkanı görevden alındı. Bunlardan 18'i BDP, 4'ü AKP, 4'ü CHP, 1'i MHP, 1'i BTP, 1'i ANAP, 1'i DP, 1'i ise bağımsız belediye başkanı. İstatistiklere göre görevden alınan belediye meclis üyelerinin toplam sayısı 63 olurken, bunlardan 60'ı BDP, 2'si CHP, 1'i ise DYP'li belediye meclis üyeleri oldu. 2009-2012 yılları arasında görevden alınan 14 il genel meclis üyesinin tamamı ise BDP'li.

Madeya 140 pirsgirêka sereke ye

Barzanî li Îtaliya ye

Avestakurd - Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî gihîşte paytexta Roma ya Îtaliya û ji aliyê Cîgirê Wezîrê Karê Derve yê Îtaliya û Balyozê Îraqê yê li Îtaliya ve hate pêşwazî kirin. Duhî (20/9/2012) Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî gihîşte welatê Îtaliya. Hat zanîn, îro (21/9/2012) li paytexta Roma ya Îtaliya Serokê Herêma beşdarî dê beşdarî Kongreya Partiyên Muhafizakar û Demokratîk bibe. Her weha li gor çavkaniyên nêzik, dê Serokê Herêma axivînekê di kongreyê de bike û paşê jî dê ligel berpîrsên bilind yê wî welatî hevdiñan bike.

Apê Musa li cihê ku hati-bû kuştin hat bibîranîn

Avestakurd - Apê Musa (Musa Anter), ji aliyê Jîtemê ve tam 20 sala berê îro hati-bû qetilkirin. Rûspiyê Kurd Apê Musa, cihê ku hate qetilkirin, ji aliyê gellek kesan ve hate bibîranîn. Rûspiyê Kurd Apê Musa (Musa Anter), li taxa Seyrantepe, li kolana 442. li cihê ku ji aliyê Jîtemê (Teşkilata Îstixbarata Cendermeyan) ve hati-bû qetilkirin, hat bibîranîn. Apê Musa, 20ê Îlona 1992 an de, li Amedê hati-bû qetilkirin. Di merasîma bîranîna Apê Musa de,

Hevseroka BDPê Gultan Kişanak, Şaredarê Bajarê Mezin Osman Baydemîr, Parlementera Parlemena Ewropa a berê Feleknaz Uca, kûrê Apê Musa Dîcle Anter û malbata wî, hevjiña Hrant Dînk, Rakel Dînk, Parlementerên BDPê Emîne Ayna û Nurselî Aydogan û gellek xebatkarên çapemeniya azad wek, Azadiya Welat, Gun Tv., Ozgur Gundem, DİHA, beşdarî bîranînê bûn. Piştî axaftinan û bibîranînê, girse meşîya û dirûşmeyên, "şehîd namirin" û "çapemeniya azad nayê bédengkirin" qîriyan. Di meşê de girseyê, ligel sûretê Apê Musa, sûretên xebatkarên çapemeniya azad yê ku hatine qetilkirin hildan.

Hin berpîrsên siyasî yê Rojava hatin Kurdistanê

Avestakurd - Hat zanîn, hin Serok û Sekreterê Partiyên Rojavayê Kurdistanê serdana Herêma Kurdistanê kirin û dê li dora 3'ê rojan li Kurdi-sta-nê bimînin. Li gor jêderêkî nêzik, Salih Gedo, Tahir Sifok, Ezîz Dawûd, Ebdulkerîm Omer îro (23/9/2012) danê sibehê gihîştin bajarê Hewlêrê. Her weha jêderê nêzik, diyarkir ku mebesta vê serdanê ew e ku dê hevdiñtin ligel berpîrsên fermî yê Herêma Kurdistanê û aliyên siyasî yê Herêma hevdîtinan bikin û di van hevdiñtan de rewşa Sûriyê û Rojavayê Kurdistanê gotûbêj bikin.

Avestakurd - Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî di pirsakonfrensêkê de li ser çend xalên girîng yê di navbera Hewlêr û Bexdayê de ku heta niha nehatine çareserkirin sekînî. Nêçîrvan Barzanî madeya 140 pirsgirêka sereke bi nav kir û bal kişand ser pirsê pêşmerge û çend xalên din.

Her weha Nêçîrvan Barzanî diyarkir ku Herêma Kurdistanê ne li dijî diyalogê ye, berûvajî ew dixwaze pirs bi rêya diyalogê bêne çareserkirin û peymanê dawî ya di navbera Hewlêr û Bexdayê de der barê petrolê de weke gaveke girîng bi nav kir. Û tekez li ser wê yekê kir ku madeya 140 bê çareserkirin. Li gor MSHHK'ê axivîna Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê:

Pêngaveke giring

Herêma Kurdistanê digel hikûmeta Bexdayê gihîştin rêkeftinekê û duhî civata wezîrên hikûmeta Îraqê ew rêkeftin qebûl kir û îmza kir. Civata wezîrê hikûmeta Kurdistanê jî îro ew rekeftin îmza kir. Her çiqas ev pêngava hatiye avêtin hemû pirsgirêkên navbera Hewlêr û Bexdayê çareser nake, lê belê pêngaveke giring û erênî ye.

Me îro civîna civata wezîran hebû, herwek hûn agadar in duhî civata wezîrên hikûmeta Îraqê rêkeftina di ware pirsê neftê û pereyên kompaniyên neftê yê li herêma Kurdistanê kar dikin encam dabû, pesind kir. Me jî îro weke civta wezîrên hikûmeta Kurdistanê civînek saz kir û ew rêkeftin pesind kir. Beriya nuha bi fermana serokatiya civata wezîran komîteyek li Bexdayê pêkhatibû û heftiya borî jî me şandeyek şand Bexdayê. Şandeya herêma Kurdistanê bi serokatiya Dr. Nuri Şawîs cîgirê serokwezîrê Îraqê digel berpirsên Bexdayê civiya. Di civînê de Ebdulkerîm Liêbî weirê neftê yê Îraqê, Dr. Rafî Îsawî wezîrê êkonomiyê, dr. Xeyrula Hesen wezîrê bazirganiyê û dr. Ebdulbasit Tirkî serokê çabdêriya darayî ji teref Îraqê ve amade bûn û ji teref Kurdistanê jî ve dr. Aşîfî Hewramî wezîrê samanên xwezayî, birêz Mihemed Ceza ku, nuha cîgirê wezîrê samanên xwezayî ye, dr. Amanc cîgirê serokê diwana civata wezîran, birêz Sîrwan Baban û dr. Elî Belo rawêjkarê wezîrê samanên xwezayî amade bûn.

Bi a me ev rêkeftinek hatiye kirin pêngaveke û ber bi aqarekî baş ve dice û me karî lihev bikin ku pereyê kompaniyên neftê bê dan, çend xalên din yê giring di rêkeftinê de hene, ez dixwazim li vir wan xalê zelal bikim.

Hikûmeta Îraqê divê ji budceya sala 2012ê 650 milyon dinar bide kompaniyên neftê yê li herêma Kurdistanê kar dikin. Her wesa pêwîstiya me bi 350 milyon dînarên din heye ku di budceya sala 2012ê nehatiye diyar kirin, em hêvîdar in ku, ji budceya sala 2013ê bê eda dan. Ev pêngaveke yekeme bo çareserkirina wan pirsgirêkên di navbera Hewlêr û Bexdayê de hene. Xaleke din a giring ji wê rêkeftinê eve ku, wek hûn dizanin em hertim gazinda dikin ku hikûmeta Îraqê rojane 700 hezar bermîlan ji rafeneriyên re dişîne, li gor wê rêkeftina digel herêma Kurdistanê heye, pêwîste ji %17 ji wê neftê bo herêma Kurdistanê bê şandin, bi vî awayî divê pişka me 147 hezar bermîl be, lê yaku digihe Kurdistanê gelek kêmîr e.

Di vî civînê de li ser wê yekê rêkeftin ku her çiqas neft ji rafeneriyên re bê şandin, pişka herêma Kurdistanê jî bê diyar kirin, ango eger rojê 700 hezar

bermîl bîn şandin divê pişka herêma Kurdistanê 147 hezar bermîl be, ev jî rêkeftinek beş e.

Li gor rêkeftinê hikûmeta herêma Kurdistanê ku nuha 140 hezar bermîlên neftê bo derve dinêre bo 200 hezar bermîl rojê zêde bike.

Em hêvîdar in ku, ev rêkeftin ji bo çareserkirina hemû pirsgirêkên din yê hilawistî yê neftê, çanûna neft û gaze, dabeskerina dahatiye neftê û cibicîkirin madeya 140 a destûra Îraqê be. Hikûmeta herêma Kurdistanê gelek bi

nebûn, nîn in û nabin jî, pirsê me pirsê miletêkî ye ku, daxwaza mafên xwe yê destûrî dike, heta mafên miletî bidest tîndê her arîşe jî dirust bin. Tu pirsgirêkên taybetî di navbera Mesûd Barzanî û Malkî û tu kesek din li vî Kurdistanê digel Malikî nine. Em amadene ji bo çareserkirina pirsgirêkan danûstandina bikin.

Serokê Kurdistanê ji lêpîrsînê nareve

Ez careke din tekîd dikim ku, tu arîşeyên şexsî di navebra kak Mesûd û Malikî de nîn in, lê îsarbûna kak Mesûd û xebat û tekoşîna van çend mehan a kak Mesûd ji ber wê yekê bû ku dixwaze arîşeyan çareser bike. Cenabê serok gelek piştgiriye li çareserkirina arîşeyan dike, vêça çima ev meseleye weke meseleyeke şexsî bê hisab kirin? Malikî milkê me zefî nekiriye heta ku kak Mesûd pirsgirêka li ser dirust bike. Serokê Kurdistanê li gor wezîfeya xwe bi cidî jî bo çareserkirina arîşeyan kar kiriye. Her dema parlamento yan her aliyek din daxwaza zelalkirinê jî serok bike, ew amadeye bi singeke fireh behsa hemû pirsan bike.

Kompaniyên neftê û lista reşa Şehristanî

Kompaniyên neftê baş dizanin her dema ew bîn Kurdistanê, Şehristanî de wan bike di listeya reş de. Ew kopnîyên neftê yê li herêma Kurdistanê ew qas mezin in ku dikarin bergiriyê jî xwe bikin. Ew biryara karkirinê li Kurdistanê didin û deriyên herêma Kurdistanê jî bo wan kompaniyên vekiriye. Ew siyaseta neftê a li Îraqê tê meşandin siyaseteke faşîl e.

Opozisyon diyardeyê saxlem e

Opozisyon û hikûmet hev timam dikin, hebûna opozisyonê li Kurdistanê diyardeyê saxlem e. opozisyon ew hêz e ku li hember te rawestayê û mafê wê ye rexneyê bike, ez vê yekê bi normal dizanim. Ez dizanim opozisyon jî bo wê yekê nine ku ji karên min re bêje başe, her ji nave wê diyare ku ew dibêje eve ez hatim ciyê te bigirim, ez jî jê re dibêjim yaku nuha me heye bi dengên miletê kurd me wergirtiye, êkane rêya nehêlana vê desthilatê jî sindoqên dengdanê ne.

Eger me ev rêkeftin digel Bexdayê îmza nekraya opozisyonê dê bigotaya ewan derfeteke dîrokî ji dest da û hikûmetê rêkeftin encam neda.

Madeya 140

Madeya 140 û cibicîkirina wê madeyê ji ewlewîyatên hikûmeta Kurdistanê ye. Ev pirsê di navbera herêma Kurdistanê û Bexdayê de ev arîşe li beşn din yê Îraqê jî heye, texîrkirina cibicîkirina madeya 140 pirsê alozîr dike. Em dê xebatên xwe bikin, bi taybetê piştî civînê digel serokomar li ser vê meseleyê weke ewlewîyat li ser kar bikin.

Li ser dema rijêma Bassê eynî pirsgirêk me hebû û heta nuha nehatiye çareserkirin.

Sala 1970ê, ji ber ku hînge hikûmeta Îraqê ya lawaz bû, Sedam rêkeftina 11ê adarê digel Xwedajêrazî mela Mistefa Barzanî îmza kir, sala 1974ê êriş kir ser Kurdistanê û dema nekarî rû bi rûyê hêza pêşmergeyê şoreşa Kurdistanê bibe sala 1975ê nîva Şetulereb da Îranê û digel şahê Îranê li hev kir û sala 1979ê Sedam ji wê rêkeftinê poşman bû û li pêşiya kamereyan ew rêkeftin dirand û şerê 8 salî digel Îranê kir. Ango eger pirsgirêk li ser esasê xurbûn û lawazbûnê bîn çareserkirin, hingê Îraqê tu carî xweşiyê nabîne. Eger em bixwazin Îraq bi xweşî bijî divê bi hev re diyalog bikin pirsgirêkan di berjewendîya hemû Îraqê de çareser bikin."

NÊÇÎRVAN BARZANÎ: "MADEYA 140 PIRSGIRÊKA SEREKE YE"

Trafîka hevdîtinên Serokwezîr berdewame

AVESTA KURD - Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî, li Hewlêrê hevdîtinên dîplomatîk yên cuda pêk anî. Barzanî li bargeha xwe pêşwaziya balzoyê nû yê Hollanda li Iraqê kir. Di hevdîtina xwe de ya ligel serokwezîrê Kurdistanê Hary Molinar,

kêfxweşiya xwe ji bo serdana Kurdistanê anî ziman. Molinar diyar kir ku ewê nivîsingeha sefaretê Hollanda di meha 11 de li Hewlêrê vekin. Her wiha li ser girîngiya pêwendiyên

di navbera Kurdistanê û Hollanda de hate rawestandî. Sefîr got ewê berê karsaz û şirketên xwe bidin Kurdistanê ji bo ku li wê derê dest bi kar bikin. Serokwezîrê Barzanî her wiha hevdîtinên cuda ligel konsolê Filistînê û konsolê Urdunê li Hewlêrê kir.

Di wan hevdîtinan de ligel pêwendiyên du alî hate sekinandin. Nêçîrvan Barzanî got weke herêma Kurdistanê ew girîngiyeke mezîna didin pêwendiyên ligel wan welatan.

Demîrtaş: Di serê Erdogan de aşî tune ye

Avestakurd - Serokê Giştî yê BDP'ê Selaheddîn Dmîrtaş der barê Serokwezîrê Tirkîyê Erdogan de got ku 'di serê Erdogan de aşî tune ye' û Erdogan weke 'belaya herî mezîna ya 10 salan' bi nav kir.

Demîrtaş li Yênişehîra Amedê li dema vekirina Tesîsên Civakî de axivî û got ku Erdogan 'xwe weke fatîhê cîhanê dibîne' û diyarkir ku sedema redkirina Erdogan ji peymanên Osloyê re ew e ku 'di serê Erdogan de aşî tune ye' û lewma 'şer dîsa destpê bû.' Her weha got ku belayên herê mezîna li ser dema Erdogan hatine serê gelê Kurd û BDP'ê û tekez li ser hebûna zîmanê Kurdî kir ku dê her tim hebe.

Şîna Mehmûd Walî li Kobanî hate vekirin

AVESTA KURD - Duh (22-9-2012) Encûmena Herêma Kobanî ya Encûmena Niştîmanî ya Kurd li Sûriyê (ENKS) şîna şehîd Mehmûd Walî (Bavê Candî) li bajarê Kobanî vekiribû.

Gelek rêxistinên siyasî û yên civaka sîvil ê hevrêz ê tevgerên ciwanan û xelkê herêma Kobanî beşdarî konê şîna Bavê Candî bibûn û sersaxiya Encûmena Niştîmanî ya Kurd li Sûriyê (ENKS) û mîletê Kurd kiribûn.

Mehmûd Walî (Bavê Candî) di sala 1968 an de li herêma Kobanî ji dayîk bibû û ew û malbata wî ji demeke dirêj de li herêma Serê Kaniyê rûniştibûn, ew endamê sekreteriya ENKS û hevalekî partiya Azadî û tevgera Ciwanên Şoreşê li Sûriyê bû, di roja 20-9-2012 an de li bajarê Serê Kaniyê bi destên çekdarekî hatibû kuştin.

"Bi fermana min hevdîtina Oslo pêk hat"

Avestakurd - Serokwezîrê Tirkîyê Erdogan aşkere kir ku hevdîtinên Osloyê yên dewleta Tirkîyê ligel PKK'ê bi fermana wî pêk hatiye.

Erdogan li Navenda Kongreya Halç di Civîna Şewirmendiya Meclîsan ya bajêr de axivî. Erdogan bal kişand ser hevdîtinên Osloyê û got ku bi fermana wî Oslo pêk hatiye. Erdogan rexne li CHP'ê kirin û got "Bila aşkere bikin ka kî belgeyên sexte şandîye ji CHP'ê re. CHP'ê wisa kiriye ku em gihîştina rewşekê ku nema zanin ka em ê kî cidî bigirin. CHP'ê nikare belgeyên di civîna Enternasyonala

Sosyalîst de îmezkerî veşêre. Hevdîtina Oslo bi mebesta tunekirina terorê bi fermana min pêk hat. Her belgeyeke ku îmze li binê xwe nebe neraste. Ger em gavekê paşde biavêjin dê welatê me, gelê me wenda bike. Vê carê tekez em ê ji belaya terorê xilas bibin." Hêjayî gotinê ye, ji dema gotûbêjên li ser hevdîtinên Osloyê destpêkirin û tînin kirin ev cara ewile Erdogan bi fermî qebûl dike ku hevdîtinên Oslo bi fermana wî pêk hatiye.

"Heta Kurd azad nebe Tirk, Ereb û Ecem azad nabin"

Avestakurd - Şaredarê Bajarê Mezin yê Amedê Osman Baydemîr, li Nisêbînê li ser gorra Apê Musa anî zîman ku, azadbûna gelên rojhilata navîn, ancax bi azadbûna gelê Kurd pêkan e.

Bi minasebeta 20.salvegera şehadeta Apê Musa, li navçeya Mêrdînê li Nisêbînê, li ser gorra Apê Musa bîranîn pêk hat. Şaredarê Bajarê Mezin yê Amedê Osman Baydemîr, beşdarî bîranînê bû û axftinek kir. Baydemîr îfade kir ku, di sedsala 21. de, li

Rojhilata Navîn heta gelê Kurd azad nebe, ti gel azad nabin. Kengî

ku gelê Kurd azad be, Tirk û Ereb û Ecem wê azad bin. Baydemîr wiha got: "Divê di

sedsala 21. de, em êdî gerîlayekî xwe, leşkerekî xwe û mirovekî xwe jî nedine axê. Careke din li hafa Apê Musa, ez dixwazim banga gelê Tirk, bi taybet jî banga dayikên Tirk bikim. Zarokên xwe neşînine vî şerî kirêj.

Ev şera ne şerê xizaniyan e. Wek ku Apê Musa her tim digot, werin em careke din masa mizakereyan daynin. Bi çî sedemê ku hevdîtinên Oslo'yê xetimîn, ji bo careke din pêşî bê vekirin, dixwazin li osloyê, an Amedê an Hewlêrê an Enqereyê. Kuderê dibe bila bibe, bes ku mizakere dest pê bikin ku, êdî xwîna birayan raweste."

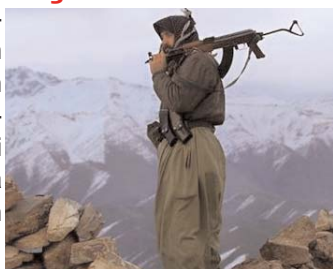
"Divê Tirkîyê bi PKK re hevdîtinan bike"

Hannes Swoboda li ser mijara pirsê Kurdî û li van rojên dawî zêdebûna çalakiyên PKK'ê de got ku divê dewleta Tirkîyê bi PKK'ê re hevdîtinê bike û weha pêdeçû "Ewrûpa li dijî hemû cureyên terorê ye. Lê pirsê Kurdî gelekî Kûr e. Rewşa niha li Tirkîyê heye çavkaniya xwe ji her du aliyên digire. Eger PKK'ê çalakiyên xwe zêde kiriye, dewletê li Herêmên Kurdan karên xelat kiriye, dike." Her weha got "Pirsê Kurdî tenê bi şewazên çekdarî nayê çareser kirin û divê çareserîya siyasî jî hebe." û got ku divê dîsa hevdîtin ligel PKK'ê bêne destpêkirin.

Di heftêkî de 50 cerdevanan çek berdan

Avestakurd - Li herêma Botanê, cerdevanên ku destên xwe ji çekên dewletê dikişînin hejmarê wan zêde dibe. Di nav hefteyekî de nêzika 50 cerdevana, çekên dewletê danîn.

Di serî de li herêma Botanê, li gellek deverên Kurdistanê, cerdevanên ku şer naxwazin çekan datînin. Li ser zêdebûna pevçûnên di navbera gerîlayên PKK'ê û hêzên dewleta Tirkîyê de, cerdevanên ku her tim ji wan tê xwestên, li pêşiyê şer bikin, nerazîbûnên xwe nîşan didin û çekên xwe radesta qereqolan dikin. Bi vî awayî, di nav hefteyekê de nêzika 50 cerdevana çekên dewletê danîne. Çend rojan berê, li gundên navçeya Qilebanê a Şîrnexê, li Elemun û Aroşê, 20 cerdevana bi hev re çekên xwe radesta Femandariya Tugaya Becuhê kiribûn. Dîsa li Berwariya Sêrtê û Bêşebabê jî gellek cerdevanan çek berdabûn.

PKK bi Istîxbarata Tikriyê re dicive...

AVESTA KURD - Televîzyona Sky News di nûçeyêke xwe de diyar kir ku Tirkîyê qebûl kiriye ku Istîxbarata wê hevdîtin ligel PKK çêkire

Li gora Sky News Arabic, cîgirê serokwezîrê Tirkîyê Bulent Arinc, gotiye ji bo berjewendiya netewî ew hevdîtin pêk tînin, eger pêwîst be wê careke din jî pêk werin.

Arinc got ew hevdîtin di navbera MIT a Tirkîyê û PKK de pêk hatine, MIT hevdîtin li ser navê hikûmetê çênekirine.

Berî çend rojan partiya CHP eşkere kir ku hevdîtin di bin çavdêriya Îngiltere de di navbera PKK û MIT de çêbûne.

Li Amedê firîna balafiran hate rawestandî

Avestakurd - Li Amedê ji ber îdiaya, li ser rêya rabûn û daketina balafiran, bombeyên wêranker hatine bicîhkirin, seferên balafiran hatin rawestandî. Li Amedê hemû firîna balafirên sîvil û leşkerî hatin rawestandî. Hat îdiakirin ku, ji aliyê PKK'ê ve, li ser rêya ku balafir radibin û vedinin, bombeyên ku tehrîbkirina wan dijwar e bicîhkirine. Ji ber vê, hêzên ewlekariyê tedbîrên berfireh digrin. Îdia ev bû ku, PKK'ê, bombeyên wêranker di pira gundê Çarîkîyê de venandine û vê îdiayê jî hêzên ewlehiyê rakirine alarmê. Avestakurd

Вторая конференция по геноциду иракского народа проходит в Женеве

Курдистан принял участие в конференции по геноциду против иракского народа, которая проходит в столице Швейцарии Женеве с 19 по 21 сентября, заявил официальный представитель Департамента внешних связей Регионального правительства Курдистана (КРГ).

Диндар Зибари рассказал, что конференция проводится в течение 21-й сессии Совета по правам человека в европейской штаб-квартире Организации Объединенных Наций в Женеве. Курдистан участвует в иракской делегации по приглашению иракского министерства по правам человека, как регион, много пострадавший от преступлений прежнего режима. Зибари добавил, что в делегацию КРГ входят министр по делам мучеников и Анфалья Арам Ахмед, представитель президента Курдистана Хамид Дарбанди и заместитель начальника по внешним связям Карван Джамал. Зибари отметил, что конференция является вторым в своем роде международным органом для определения преступлений бывшего режима против иракского народа. Конференция организована в том числе и правительством Ирака. Первая конференция, определившая преступления геноцида, была проведена в Лондоне в начале этого года. Бывший иракский режим Саддама Хусейна (1968-2003) реализовал в Курдистане восемь последовательных военных операций в марте 1988 года, названных "Анфаль". Тысячи деревень были разрушены и десятки тысяч мужчин и женщин, стариков и детей были перевезены из своих домов в южные и центральные провинции Ирака, большинство из них были убиты и похоронены в братских могилах. По неофициальным данным, в ходе химической бомбардировки курдского города Халабджа (81 км к юго-востоку от Сулеймани) 16 марта 1988 года во время иракско-иранской войны примерно 5000 гражданских были убиты, более 10000 были ранены, и многие пропали без вести. Не только курды, но и один из основных компонентов иракского народа, шииты, пострадали от зверств режима Саддама Хусейна.

Турецкие власти решили вскрыть могилу экс-президента

Турецкие власти решили вскрыть могилу бывшего президента и премьер-министра Турции Тургута Озала Халила в рамках продолжающегося расследования, чтобы определить причину его смерти. Несмотря на объявление о том, что причиной его смерти стал сердечный приступ, слухи об убийстве президента продолжают жить, и причиной

убийства называют его попытки решить курдский вопрос в Турции. Турецкое информагентство "Ihlas" заявило, что прокуроры в Анкаре приняли решение вскрыть могилу покойного президента, чтобы выяснить реальную причину его смерти. Семра Озал, супруга покойного президента, заявила в прошлом году: "Мой муж, вероятно, был отравлен мышьяком, который был смешан с лимонным соком". Но его сын Ахмет сомневался, что его отец был отравлен. Озал был восьмым президентом Турецкой Республики, он осуществил много реформ и был любим турецким народом. Его внезапная смерть вызвала много вопросов.

В Эрбиле впервые пройдет конференция арабских университетов

Впервые конференция Союза арабских университетов пройдет в столице иракского Курдистана, Эрбиле, сообщил президент университета Салахаддин. Ахмед Дизайи сказал, что в марте Эрбиле пройдет пятая конференция Союза арабских университетов. Около 200 гостей, в том числе президенты арабских университетов и их представители, будут участвовать в событии, которое организуется совместно с эрбийскими университетами Салахаддин и "Cihan". Мероприятие пройдет под руководством президента Курдистана Масуда Барзани. "Это будет хорошей возможностью для укрепления связей с арабскими университетами", добавил Дизайи. **Kurdistan.Ru**

Нечирван Барзани назвал последнее соглашение по нефти "позитивным шагом"

Премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ) Нечирван Барзани заявил, что соглашение по нефти, подписанное Багдадом и КРГ во время заседания, прошедшего на прошлой неделе в Багдаде, не решит всех проблем между двумя сторонами, но, все же, это важный и позитивный шаг.

Барзани заявил на пресс-конференции в Эрбиле 19 сентября, что совет Министров Ирака и его коллеги в КРГ одобрили соглашение. Барзани считает, что это соглашение является "шагом в хорошем направлении". В соглашении содержатся положения, которые требуют от Багдада оплатить приостановленные взносы нефтяным компаниям, работающим в Курдистане, из бюджета 2012 года, в дополнение к выделению Курдистану 17-ти процентной доли очищенного топлива.

Барзани описал Багдадское соглашение как "первый шаг на пути решения проблем между правительствами обеих сторон", говоря: "Еще одним хорошим моментом соглашения является то, что иракское правительство посылает 700000 баррелей нефти в день на НПЗ и доля Курдистана от этого числа составит 17%, эквивалентных 147000 баррелям в сутки".

"В соответствии с соглашением, отныне Курдистан будет получать свое сполна. На данный момент регион получает только от 20.000 до 30.000 баррелей переработанной нефти".

Премьер сказал также, что Курдистан в настоящее время производит 140 000 баррелей в сутки и стремится увеличить эту цифру до 200.000 баррелей в сутки. Барзани поблагодарил

правительство Ирака и выразил надежду, что это соглашение станет основой для более важных договоренностей. Делегация из Курдистана, во главе с иракским заместителем премьер-министра Ирака Рож Нури Шавейсом, встретила с представителями правительства Багдада на прошлой неделе, в ходе этой встречи и было выработано вышеуказанное соглашение.

Чиновники КРГ закончили визит в США

Делегация высших чиновников Курдистана закончила свой недельный визит в Вашингтон и Нью-Йорке 16 сентября, подчеркнув успехи иракского Курдистана после освобождения Ирака, и призвав правительство США быть внимательными к региону в течение политического кризиса.

Делегация, в которую вошли начальник штаба президента Курдистана, доктор Фуад Хусейн, и руководитель Департамента внешних связей, министр Фалах Мустафа, выделила ряд ключевых вопросов, включая проблемы, которые предстоит решить в Ираке и события в соседних странах, в том числе в Сирии и Турции.

Доктор Хусейн подчеркнул важность продолжения американского взаимодействия в Ираке, особенно в этот период беспорядков в Сирии. "На США возлагается обязанность быть сбалансированными в своем подходе ко всем сторонам", сказал он, подчеркнув приверженность КРГ конституции Ирака и урегулированию нерешенных вопросов с федеральным пра-

вительством.

Чиновники КРГ приветствовали неизменную поддержку США федеративному, демократическому и плюралистическому

Ираку. "Безопасность и стабильность в Курдистане, наряду с инвестициями США и другими прямыми иностранными инвестициями, позволили ему развиваться в положительную модель для других районов Ирака и для всего региона также," сказал министр Мустафа.

Делегация провела важные обсуждения с высокопоставленными чиновниками из Белого Дома, Государственного департамента, Министерства обороны и Конгресса, в том числе: с сенаторами Джоном Маккейном, Джо Либерманом и Линдси Грэм. Кроме того, делегация приняла

участие в круглом столе с курдско-американским Конгрессом, организованном сопредседателем Джо Уилсоном.

Делегация также встретилась с членами правления американо-курдистанского Делового совета и исполнительным директором Совета, отставным генералом Джеймсом Джонсом, чтобы обсудить экономический прогресс в Курдистане. Находясь в Вашингтоне, курдские чиновники встретились с рядом других бывших прави-

ТЕЛЬСТВЕННЫХ ЧИНОВНИКОВ США, членами дипломатического корпуса и ведущих аналитических центров. Д-р Хусейн и министр Мустафа посетили круглый стол по приглашению Совета по международным отношениям в начале недели, а также встретились с Генеральным секретарем по политическим вопросам ООН, послом Джеффри Фельтманом. По сообщению официальных лиц США, Соединенные Штаты намерены участвовать в развитии Ирака и Курдистана, и администрация следит за ситуацией в регионе в целом очень внимательно.

Глава МИД Турции хочет изучить курдский

Министр иностранных дел Турции Ахмед Давутоглу выразил в понедельник желание учить курдский язык, сообщает турецкая газета "Hurriyet".

В статье цитируются слова Давутоглу, заявившего, что он хочет выучить курдский, если у него будет для этого достаточно времени. Премьер-министр Турции Реджеп Тайип Эрдоган заявил в июне прошлого года, что курдский язык будет включен в учебные планы на следующий

учебный год, добавив, что предмет станет вторым дополнительным языком, если количество студентов, которые изъявят желание учить его, будет достаточно. Турецкое правительство предприняло некоторые шаги для решения курдского вопроса, который стоит перед страной уже несколько десятилетий. В 2009 году курдский язык был утвержден в качестве языка обучения в университетах, и запущен курдский спутниковый канал (TRT 6).

Иран поставляет оружие в Сирию через Ирак - доклад ООН

Иран использует гражданские самолеты для перевозки военнослужащих и оружия через воздушное пространство Ирака в Сирию, чтобы поддержать президента Башара Асада в его попытке подавить 18-месячное антиправительственное восстание.

Об этом сообщает агентство Рейтер со ссылкой на доклад разведслужб Запада.

Ранее в этом месяце американские чиновники заявили, что пытались выяснить, осуществляет ли Иран - главный союзник Асада - поставки оружия в Сирию через воздушное пространство Ирака. В среду американский сенатор Джон Керри пригрозил пересмотреть помощь, которую США оказывают Багдаду, если иранские рейсы через Ирак не прекратятся.

Ирак утверждает, что не позволяет провозить оружие через свое воздушное пространство. Однако в отчете разведслужб, полученном Рейтер, говорится, что иранское оружие в огромных количествах попадает в Сирию через Ирак. Согласно докладу, такие поставки осуществляет Корпус стражей исламской революции (КСИР).

"Это является обвинением в адрес иракских должностных лиц, - говорится в докладе,

копию которого агентству предоставил дипломатический источник в ООН. - Из Ирана в Сирию почти ежедневно летают самолеты, перевозят членов КСИР и десятки тонн оружия, чтобы вооружить сирийские силы безопасности и вооруженные формирования для борьбы против

повстанцев".

В докладе также отмечается, что Иран "продолжает оказывать помощь режиму в Дамаске, отправляя грузовики по сухопутным маршрутам через Ирак" в Сирию. Хотя обвинения в адрес Ирака не являются новыми, в докладе утверждается, что объем таких поставок гораздо больше, чем считалось ранее, и что они осуществляется намного более систематически, благодаря соглашению между высокопоставленными иракскими и иранскими должностными лицами. Али аль-Муссави, советник премьер-министра Ирака Нури

аль-Малики, отвергает информацию, представленную в докладе. "Ирак отвергает беспочвенные обвинения, что он позволяет Ирану использовать свое воздушное пространство для отправки оружия в Сирию, - заявил он. - Премьер-министр всегда выступал за мирное решение сирийского конфликта и необходимость запрета на вмешательство любого государства в Сирии, в том числе (запрета на - ред.) поставки оружия и помощь другим в их осуществлении". Вопрос о поставках иранского оружия в Сирию неоднократно поднимался на слушаниях Сената в Вашингтоне в среду, когда рассматривалось назначение Роберта Биркрофта в качестве следующего посла США в Багдаде. В настоящее время Биркрофт является заместителем главы дипмиссии. Джон Керри, демократический председатель Комитета по иностранным делам Сената США, спрашивал Биркрофта, что посольство делает, чтобы убедить иракцев запретить Ирану использовать свое воздушное пространство для поставок оружия в Сирию. В свою очередь, Биркрофт утверждал, что он и другие американские чиновники дали понять, что Ирак должен запретить эти полеты. По данным правозащитников, жертвами конфликта в Сирии стали 27 человек. Более 250 тысяч сирийцев стали беженцами.

Курдская торговая делегация посетит Нидерланды на следующей неделе

Большая торговая делегация из Курдистана посетит Нидерланды 26 сентября для стимулирования инвестиций и развития бизнеса в автономном регионе.

Делегация проведет встречи с высокопоставленными инвесторами и предпринимателями страны, чтобы побудить их прийти к Курдистан для создания бизнеса и торгового партнерства, объявила во вторник Курди-

станская Торгово-промышленная палата.

Глава палаты Дара Джалиля Хаят сказал, что делегация включает 29 владельцев компаний и торговых представителей Курдистана, которые будут находиться в Нидерландах в течение четырех дней.

По заявлению главы внешних отношений палаты, Азада Ахмеда, "визит является отве-

том на предложение ряда голландских торговых центров и курдских бизнесменов страны".

Итальянская делегация прибудет в Курдистан на экономическую конференцию

Итальянская делегация предпринимателей и торговцев приедет в Курдистане на следующей неделе, чтобы провести экономическую конференцию в Эрбиле, столице региона, и в поисках инвестиционных перспектив.

В составе делегации 29 предпринимателей, которые останутся в регионе в течение трех дней.

Во время визита состоятся ряд встреч бизнесменов и их курдских коллег в Эрбиле.

Итальянская делегация проведет однодневную экономическую конференцию в сотрудничестве с торгово-промышленной палатой Курдистана 29 сентября в Культурном центре Эрбиля.

Целью конференции станет поиск путей развития торгово-экономических связей между курдским регионом и Италией, а также обсуждение способов поддержки и льгот для итальянских компаний, инвестирующих в регион.

Курдский депутат в Турции приговорена к 8 годам лишения свободы по обвинению в принадлежности к РПК

члену тюремного заключения судом Стамбула по обвинению в членстве в запрещенной Рабочей партии Курдистана (РПК), сообщили турецкие СМИ во вторник.

"Zaman Today" пишет, что суд также издал для нее запрет на выезд из страны.

Тунджел уже была заключена в тюрьму турецкими властями, но освобождена в 2007 году, после того как была выдвинута в качестве кандидата от BDP и избрана членом парламента.

Турецкие власти приговорили десятки курдских политиков, активистов, журналистов и адвокатов к тюремному заключению по аналогичным обвинениям.

Член курдского парламента Турции Себахат Тунджел от Партии мира и демократии (BDP) - крупнейшей курдской политической партии в Турции, была приговорена к восьми годам и девяти меся-

Барзани примет участие в конгрессе АКР

Как ожидается, президент Курдистана Масуд Барзани примет участие в конгрессе турецкой партии справедливости и развития (АКР), который пройдет 30 сентября.

Барзани присоединится к 100 другим мировым лидерам для участия в четвертом съезде АКР, среди которых ожидаются президент Египта Мурси и бывший канцлер

Германии Герхард Шредер, сообщают турецкие СМИ, хотя новость пока не была подтверждена официально.

Анкара в последние годы установила тесные деловые и экономические связи с полуавтономным иракским Курдистаном.

Визит Барзани в Турцию будет третьим за этот год.

Курдистан может увеличить экспорт нефти до более 250.000 баррелей в сутки

ресурсов КРГ.

Багдад и Эрбиль договорились в прошлый четверг об окончании спора об экспорте нефти Курдистана и финансовых взносах нефтяным компаниям в регионе.

В соглашении говорится о приверженности Курдистана увеличению своей экспортной доли нефти от 120000 баррелей в сутки до 200.000 по иракскому правительственному трубопроводу, который соединяет Киркук и турецкий порт Джейхан на Средиземном море.

Багдад, в свою очередь, оплатит сборы иностранным нефтяным компаниям в регионе, которые достигают 1,5 млрд. долларов.

По словам министра КРГ, регион будет экспортировать 140 000 баррелей в сутки в этом месяце, а затем увеличит экспорт до 200.000 баррелей в сутки в конце этого года.

Регион возобнови прокачку нефти по правительственному трубопроводу в прошлом месяце после того, как она была остановлена в апреле в результате неуплаты Багдадом сборов иностранным компаниям, работающим в регионе.

В Сирии повстанцы взяли под контроль часть границы с Турцией

19 сентября сирийские повстанцы взяли под контроль зону пересечения границы с Турцией в северной сирийской провинции Ракка, сообщает Associated Press.

Согласно источнику, оппозиционеры разрешили свободный переход через границу между Сирией и Турцией. Повстанцы спустили на заставе национальный флаг Сирии и подняли вместо него повстанческий. В свою очередь, турецкие власти немедленно заблокировали свой приграничный район, однако порядка 10 лицам удалось пересечь границу.

По сообщению турецкого агентства Dogan, в результате приграничных столкновений 19 сентября есть убитые и раненые.

Сирийские повстанцы, как известно, и ранее захватывали КПП на границе с Турцией и Ираком, однако пограничный пост Тал Абияд (Tal Abyad) стал первой захваченной ими пограничной заставой в северной провинции Сирии - Ракка. Отмечается, что захват такой пограничной заставы обеспечит стратегическую и материально-техническую поддержку оппозиции и позволит им переправлять припасы в Сирию, а также вынести область из-под государственного контроля.

ДИПЛОМАТ

№ 37 (185) 24 - 30 Сентября 2012 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

Президент Барзани встретился с министром иностранных дел Италии в Риме

Президент Барзани вчера встретился с министром иностранных дел Италии Джулио Терзи в Риме, чтобы обсудить

сотрудничестве между Италией и Курдистаном, и готовность работать для дальнейшего укрепления отношений в раз-

двусторонние отношения между Италией и Курдистаном и для консультаций по ситуации в Сирии.

В ходе встречи и президент, и министр иностранных дел Италии выразили удовлетворение в связи с быстрыми темпами прогресса в отношениях и

личных областях, в том числе экономической и культурной сферах.

Г-н Джулио Терзи подчеркнул важность той роли, которую курды играют в политическом процессе в Ираке, и стабильность и экономический бум, которые были достигнуты

КРГ в последние годы.

Он сказал, около 30 итальянских компаний в настоящее время работают в Курдистане и правительство поощряет все больше компаний для работы там.

Он добавил, что сотрудничество между итальянскими и курдистанскими университетами, а также запланированное строительство музея в Курдистане, являются наглядным свидетельством прогресса связей между двумя сторонами.

Собеседники также выразили озабоченность в связи с ухудшением ситуации в Сирии и ее влиянием на Ирак и Курдистан.

Президент Барзани заявил, что более 24 000 сирийских беженцев до сих пор прибыли в Курдистан, и с помощью УВКБ ООН КРГ сумел обеспечить кров и пищу увеличивающемуся числу сирийских беженцев.

Он добавил, однако, что КРГ нуждается в помощи, чтобы заботиться о беженцах, особенно в связи с приближающимися холодами и постоянным ростом числа беженцев.

Рож Нури Шавейс рассчитывает на совместный комитет по нефте-газовым вопросам

Вице-премьер Ирака возлагает большие надежды на комитет, который был сформирован между правительством Курдистана (КРГ) и иракским правительством, чтобы найти решение в нефтяных и газовых вопросах между правительствами Ирака и КРГ до принятия окончательного углеводородного закона.

Рож Нури Шавейс считает, что "решение текущих споров о нефти между Багдадом и Эрбилем будет иметь положительное влияние и на другие спорные вопросы".

КРГ и Багдад пытаются решить еще несколько вопросов, кроме нефти и газа, включая контроль над спорными территориями и бюджет гвардии Курдистана, известной как пешмарга.

Формирование комитета является шагом в направлении преодоления препятствий на пути реализации соглашения, добавил Шавейс. Нефте-газо-

вый вопрос уже давно является одним из основных вопросов между региональными и центральными властями. Курдистан подписал нефтяные сделки с мировыми гигантами, которые Багдад считает незаконными. Багдад хочет сохранить

власть в качестве единственного законного участника нефтяных сделок, в то время как курды хотят управлять своими нефтяными месторождениями. Напряженность возросла между двумя сторонами после того, как КРГ остановил экспорт, обвинив Багдад в неуплате взносов компаниям, работающим в регионе.

Багдад обвинил КРГ в невыполнении своей квоты на экспорт нефти в день. Новая комиссия во главе с представителями Министерства нефти

Ирака и Министерства природных ресурсов КРГ призвана решить все проблемы, возник-

шие до ратификации закона о нефти и газе. Первый законопроект о нефти и газе был представлен в 2007 году, но отсутствие политического консенсуса оставили его несанкционированным. Комитет нефти и газа направил второй законопроект в парламент. Вице-премьер по вопросам энергетики Хусейн аль-Шахрестани также представил еще один законопроект в 2011 году.

Kurdistan.Ru

Курдистан призывает УВКБ ООН оказать помощь сирийским беженцам

Премьер-министр Курдистана Нечирван Барзани в понедельник призвал Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев

(УВКБ ООН) оказать более активную поддержку сирийским беженцам, более 20000 из которых живут в лагерях беженцев в Курдистане.

Как мы уже сообщали, Нечирван Барзани встретился со звездой Голливуда и послом доброй воли ООН Анджелиной Джоли в Эрбиле 16 сентября, чтобы обсудить состояние сирийских беженцев.

На данный момент регион дал приют 24000 сирийским беженцам, большинство из которых являются курдами. Барзани заявил Джоли, что региону необходима поддержка УВКБ, чтобы обеспечить лучшие условия жизни для беженцев.

Региональное правительство Курдистана работает над вопросами улучшения состояния здоровья и условиями преподавания школьной программы для детей-беженцев. По этой причине в лагерях были предприняты некоторые меры по организации нового учебного года, сказал премьер. Джоли заявила, что регион заслуживает большей международной помощи в отношении лагерей беженцев, и она будет работать над этим вопросом. Посол доброй воли ООН посетила сирийские лагеря беженцев в провинции Дахук 16 сентября. По данным ООН, сирийский кризис заставил 235000 сирийцев бежать в соседние страны.

Allah rəhmət eləsin!

"Diplomat" qəzetinin idarə heyəti, Tahir müəllim, Siyabənd müəllim, Kərəm müəllim, Vəli müəllim, Yusif müəllim,

Knyaz Qulaməli oğlu Nəcəfovun vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir və Allahdan səbr diləyirlər.

"Diplomat" qəzetinin idarə heyəti, Tahir müəllim, Siyabənd müəllim, Kərəm müəllim, Vəli müəllim, Yusif müəllim,

Mirvari xanım Kamal qızı Təməyevanın vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir və Allahdan səbr diləyirlər.

ТӘСІСЧІ ВƏ БАШ РЕДАКТОР:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri, 40 küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnısan: Bakı 40 soyaq S.Məhmandarov xani 25, məl-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: diplomat_gazeti@box.az

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500